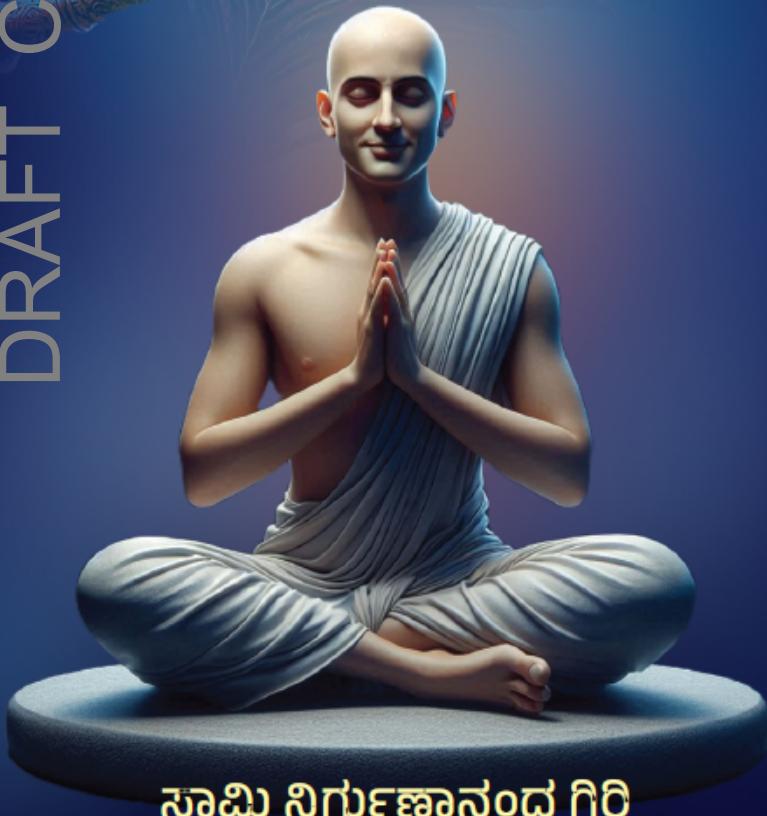

ಗಿರ್ವಾ ಮನನಮ್

ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಅಧ್ಯಯನ, ಆತ್ಮಧರ್ಮಾರ್ಥನ ಮತ್ತು ಅನ್ವಯಕ್ಕಾಗಿ

DRAFT COPY

ಸ್ವಾಮಿ ನಿಗುಂಜಾನಂದ ಗಿರಿ

DRAFT COPY

ಗೀತಾ ಮನನಂ

ದೃಷ್ಟಿ ಸ್ವಾತ್ಮ ಹಾಗೂ ಆತ್ಮವಲೋಕನಕ್ಕಾಗಿ

DRAFT COPY

ಇತ್ತಾದ್ವಾನಂದ ಬಿಬಿ

ಹೃಷೀಕೇಶ, ಉತ್ತರಾ ವಿಂಡ್
ಭಾರತ

Copyright © Swami Nirgunananda Giri

All rights reserved

Edition - First, 2024

Sample Copy, Not for Sale

DRAFT COPY

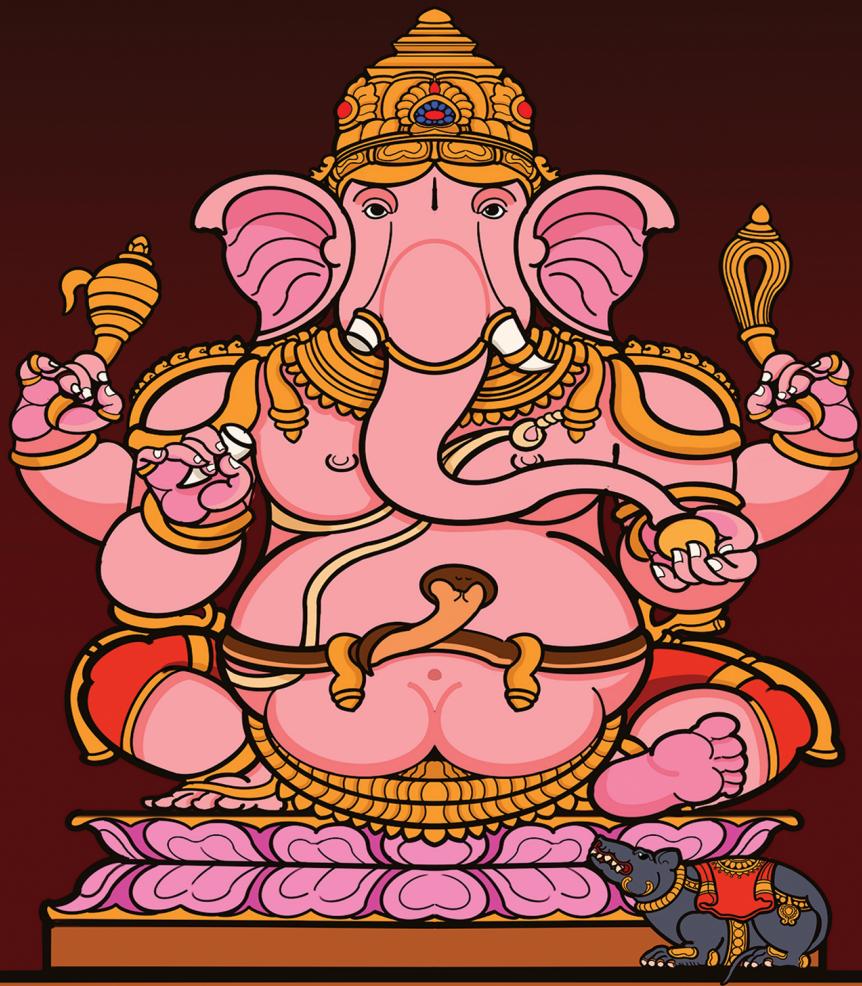
Without written permission of the author it is forbidden to reproduce or adapt in any form or by any means any part of this publication.

Rishikesh, India

ವಿಷಯ ಸೂಚಿ

ಮೊನ್ಯುಡಿ	iii
ಪ್ರಸ್ತಾಪನೆ	v
ಉ ಸಾರಾಂಶ ಯೋಜನೆ	1
ಪದ ಕೋಶ	42
ಸೂಚಿ	43

ಗಜಾನನಂ ಭೂತಗಣಾದಿ ಸೇವಿತಂ ಕಪಿತ್ವಂ ಜಂಬೂಫಲಸಾರ ಭ್ರಷ್ಟಿತಮ್|
ಉಮಾಸುತ್ತಂ ಶೋಕ ವಿನಾಶಕಾರಣಂ ನಮಾಮಿ ವಿಷ್ಣೇಶ್ವರ ಪಾದಪಂಕಜಮ್|

ಮುನ್ಮುಡಿ

ದಿಶಂತು ಶಂ ಮೇ ಗುರುಪಾದಪಾಂಸವಃ ॥

ಶ್ರೀಮಹಾದ್ವಿತೀಯ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲದ ರೂಪಾಗಿದೆ. ಇದು ಪರಿಶ್ಯಾಗ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಲೋಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವವರಿಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಬೆಳಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕತೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಳಿಸಲಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ; ಇದು, ಆಜ್ಞಾನದಿಂದ ಆವರು (ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ) ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು, ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಜೊತೆ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ಅಂತಹ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಷ್ಪಾತ್ವಾತಾಗಿರುವಂತೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು, ಬಾಂಧವ್ಯದ ಅಥವಾ, ಮೋಹದ ಭಾವನೆ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಒಂದು ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ. ಭಗವಾನ್ ಕೃಷ್ಣ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸಾರಿ ಹಾಗೂ, ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಮೋಹರಹಿತನಾದ ಅಸಂಸಾರಿ; ದಿವ್ಯವಾದ ಆನಂದದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡು, ಈ ಮೂರ್ತಿ, ಭೌತಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವನು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಗಳು, ಭಾವ ಮತ್ತು ಅವನು ಉಳಿಸಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಪರಮಪದದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅರಂಭದಲ್ಲಿ ‘ಸಂಘರ್ಷ ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಮಾರ್ಗ’ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದರೂ ಸಹ, ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು (ದಿವ್ಯವಾದ ಆನಂದದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡು, ಈ ಮೂರ್ತಿ, ಭೌತಿಕ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದು) ಸಮರ್ಥ ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಆಗ್ರಹಿತವಿದೆ.

ಈ ‘ನಿಪ್ಪಣಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಕೈಪ್ಪಿಡಿ’ಯಲ್ಲಿ, ಲೇಖಕರ ಆಳವಾದ ಒಳನೋಟದಿಂದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ 2 ರ 52-53 ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ : “ಶಿಕ್ಷಕರ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳ ಉದ್ದೇಶವು ನಮ್ಮನ್ನು ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಜಗ್ಗಿಸಿ, ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಲೋಕ ಜಿಂತನೆಯ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಒಂದು ಉನ್ನತ ಸರ್ವದಲ್ಲಿ (ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕದಲ್ಲಿ) ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಯಾಣದ ಒಂದು ಭಾಗವಾದ ಗೊಂದಲಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು ಪಳುತ್ತವೆ; ಆದರೆ, ನಾವು ಹೀಗೆ ಈ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಸ್ವಷ್ಟತೆ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇವೆ”.

ಈ ಪ್ರಸ್ತುತಿಯ ಲೇಖಕರ ಕ್ಾಂತಿಕಾರಿ ಚಿಂತನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಓದುಗರನ್ನು ದೇಹದಿಂದ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಜ್ಞಾಗೆ (ಚೈತನ್ಯಕ್ಕೆ), ಒಬ್ಬರ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಪದರಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ, 'ಮನನಂ' ಶಿಫ್ಫ್‌ಕೆಯಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮವಲೋಕನದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಸ್ವಯಂ ಸಮಾಧಾನ ಮತ್ತು ಆತ್ಮವಂಚನೆಯಲ್ಲಿ (ಆತ್ಮ ಪ್ರವಂಚನ) ತೊಡಗಿರುವವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿರಾಮ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಕೂಡ ಸ್ವಯಂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಸವಾಲು ಒಡುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ, 'ಸ್ಮಾರ್ಥಿಕ್'ಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪದಗಳು, ಪ್ರಯಾಸಕರ ಮತ್ತು ಗೊಂದಲಮಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸುಲಭಗೊಳಿಸಿ, ಸಕಾರಾತ್ಮಕತೆಯ ಒಂದು, ಅಕ್ಷಯವಾದ ಮೂಲವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಯು, ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾರ್ಥಕ ಸಮಾಧಾನಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಭಾಷ್ಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಆಂತರಿಕಮಾಗಿ.

ಈ ಪ್ರಸ್ತುತಿಯ ಲೇಖಕರು, 'ಮಾನವ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ' ದ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖಕರ ಆಳವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ, ಮೊದಲು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಮತ್ತು ನಂತರ ಅದನ್ನು ಮೀರಿ, ಆಂತರಿಕ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಆಶ್ರದೆಡೆಗೆ, ಸರಳವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಪ್ರಸ್ತುತಿಯ ಲೇಖಕರು ಈ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ, ಅವರು ವಿಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮಾನವ ಮನಸ್ಸಿನ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಮೀರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ಸ್ವರ್ಗೀಯ ಗೀತೆಯಾದ 'ಭಗವದ್ಗೀತೆ' ಗಾಯಕನ ಕೃಪೆಯಿಂದ 'ಅಧಿಷ್ಟಾನ ಚೈತನ್ಯಮ್' (ಚೈತನಾತ್ಮಕದ ಅಂತಿಮ ಮೂಲಕ್ಕೆ) ಅನ್ನು ತೆಲುಪುತ್ತಾರೆ. ಸಾಧಕರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಲೇಖಿಸಿದ, ಸ್ವಾಮೀ ನಿಗುರ್ಜಾನಂದ ಗಿರಿ, ಇವರ ನಿಸ್ವಾಫ್ರ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು, ಸನಾತನ ಗುರುವಾದ, ಆ ಭಗವಂತ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಲಿ.

DRAFT

ಮಂಗಳಂ ಸರ್ವಂ

ಸ್ವಾಮೀ ಸ್ವಾನಂದ ತೀರ್ಥ

ಆಚಾರ್ಯ, ಕೈಲಾಸ ಆಶ್ರಮ

ಮಾರ್ಚ್‌ ೨೦೨೦

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

DRAFT
PART

ಈಪ್ಲರೂ ಜೀವನದ ಹೋರಾಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲೇಬೇಕು. ಕುರುಕ್ಕೇತ್ತ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತೀ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು, ತನ್ನ ವೇದನಾಯುಕ್ತ ಶಿಷ್ಯ ಅರ್ಚನನಿಗೆ, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕರೆಯನ್ನು ಅಜರಣೆಗೆ ತರುವಂತಹ, ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾದ, ಅತೀ ಪರಿತ್ವರಾದ ಹೋಧನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾದ ಉಪನಿಷತ್ತಗಳ ಸತ್ಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ಪರಿತ್ವರಾದ, ‘ಭಗವದ್ಗೀತೆ, ಒಂದು ಪರಿತ್ವರಾದ ಗಾನ’ ದ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ, ಮುಷಿ ವೇದವ್ಯಾಸರು ನೇಮಗೆ ನೀಡಿರುವ ಅಸೀಮವಾದ ಕೊಡುಗೆ.

ಅರ್ಚನನು ಇದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ, ನಾವು ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂಘರ್ಷಗಳಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರಬಹುದು. ಆದರೆ, ಗೀತೆಯ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಉಪದೇಶಗಳು ಸತ್ಯನ್ನೇಷಣ ಮಾಡಲು ಬಯಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಅತ್ಯುಂತಾನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ.

ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಉಪದೇಶಗಳು ಕೇವಲ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನ್ವಯಣೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿತವಾದದ್ದು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದ ಕೈಪಿಡಿಯೂ ಆಗಿದೆ. ಯಾರು, ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡ ರಹಿತವಾಗಿ, ಸಮರ್ಪೋಲನ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ನೆಮ್ಮೆದಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಈ ಹೋಧನೆಗಳು ಬಹಳ ಮಹತ್ತದ್ದಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಅನೇಕ ಗುರುಗಳು ಮತ್ತು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಈ ದಿನಚರಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮತ್ತು ನಿಯತಕಾಲಿಕವು, ಗೀತೆಯ ಹೋಧನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕೊಡುವುದಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಗೀತಾ ಮನಸ್ವ, ಹೋಧನೆಗಳ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತದ್ವನ್ನಾಗಿ ಅಂದರೆ, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸುಲಭವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲುದೇ

ಆಗಿದೆ . ದೇವ ನಾಗರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮನನ ಎಂಬ ಪದವು ಆಗಲೇ ಕೇಳಿದ್ದನ್ನು ಅಥವಾ ಒದಿದ್ದನ್ನು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

ಈ ದಿನಚರಿ ಪ್ರಸ್ತರವನ್ನು ನೀವು, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಇಂಗಿತವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶ್ಲೋಕಗಳ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಲಾಗಿರುವ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಆಯಾ ಚೋಧನಾಗಳ ಸ್ವಾವೇಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ, ನಿಮ್ಮ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಮುದುಕಲು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಜೀವನದ ಸಂದರ್ಭದೊಳಗೆ ಅಪಾರ ಸ್ವಷ್ಟನೇ ದೊರಕಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂತೆ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು ಅರ್ಚನೆಗಿಂತ ಧಾರ್ಮಿಕ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರೇರೇಷಿಸಿದಂತೆ, ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಈ “ಗೀತಾ ಮನನಮ್” ಮೂಲಕ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು, ಆ ಭಗವಂತ ನಿಮ್ಮನ್ನೂ ಪ್ರೇರೇಷಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದ ಶಾಂತಿ, ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಣಿಕ್ಷಿಸಿದೇ, ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಕುಶಲತೆಯಿಂದ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಮತ್ತು ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ ದೃವತ್ವದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿನ್ನುಡುವುದೇ, ಈ ದಿವ್ಯವಾದ ಗೀತೆಯ ನಿರಂತರ ಉದ್ದೇಶ.

ನಾನು ಈ ಪ್ರಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಬರ್ಷಿಸಿರುವ ಚಿತ್ರಕಲೆ ಮತ್ತು ರೇಖಾಚಿತ್ರಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀಯುತ ಕೆ.ಎಂ.ಶೇಷಗಿರಿ ಅವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಗೀತಾ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಟಿಸಿದ್ದ ಅನೇಕ ಮಿಧ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶ್ಲೋಕಗಳ ಭಾಷಾಂತರ, ತಿದ್ದುವಿಕೆ, ಸಂಪಾದನೆ, ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುವಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಒದುಗರ ಹಿತಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಸಮರ್ಪಣೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಅವರ ತ್ಯಾಗಮಯ ಸೇವೆಗೆ ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆ ಹಾಗು ನನ್ನ ಆಶೀರ್ವಾದಗಳು.

ಸ್ವಾಮಿ ನಿರ್ಗಣ್ಯಾನಂದ ಗಿರಿ

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಉವಾಚ ।
 ಧರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರೇ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರೇ ಸಮವೇತಾ ಯುಯುತ್ಪಃ ।
 ಮಾಮಕಾಃ ಪಾಂಡವಾಷ್ಟ್ವ ಕಿಮಕುರ್ವತ ಸಂಜಯ ॥

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನು ಹೇಳಿದನು,
 ಸಂಜಯನೇ, ಯುದ್ಧದ ಬಯಕೆಯಿಂದ ಧರ್ಮ ಭೂಮಿಯಾದ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಲೆತ ನನ್ನ
 ಮಕ್ಕಳ ಪಾಂಡವರೂ ಏನು ಮಾಡಿದರು?

ಮಹಾ ಶಿಷ್ಯಾರ್ಥ - ೧

ನನ್ನ ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ದೇಹಂದ್ವಿಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಾದ ಆಸೆ, ಕೋಪ, ಭಯ, ಮತ್ತರ ಇತ್ಯಾ-
 ದಿಗಳಿಲ್ಲವನ್ನು ನನ್ನ ಅಂತರಂಗದಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದೆಷ್ಟ ತೀವ್ರತರ ಮುಕ್ತಿಯ ಹಂಬಲವು ಪ್ರತಿಭಟ-
 ಸಿದಾಗ ಇದಕ್ಕಾಗಿ, ಸನಾತನ ಗ್ರಂಥ ಮತ್ತು ಬೋಧಕರಿಂದ ಪಡೆದ ವಿವೇಕವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ-
 ನೇ? (ದೇಹಂದ್ವಿಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ದಿನನಿಸಲು); ಯಾವ ಶಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು
 ಅಯ್ಯು ಮಾಡಿ ಅನುಸರಿಸಿದೆ?

ನನ್ನ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಹಂಬಲ ಮತ್ತು ಸಂಕಲ್ಪಗಳನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕುವ ನನ್ನ ದುರಭಾಸಗಳು ಮತ್ತು
 ಅಪಾಯಕಾರಿ ನಾಮಾನ್ಗಳನ್ನು ನನ್ನ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದ ಕದನದಲ್ಲಿ (ಜಂರ್ಯಾಟಗಳಲ್ಲಿ) ಗುರು-
 ತಿಸಬಲ್ಲಿನೇ?

ತತ್ವಾತ್

ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನೈಜಿಕತೆ (ಅಂದರೆ, ನಿನ್ನ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬದುಕುವುದು) ಇರಲಿ, ನೀನು
 ಉನ್ನತಿಯತ್ತ ಬದಲಾಗುವೆ. ಪ್ರಕ್ಕಪಾತ ರಹಿತ ಅವಲೋಕನ, ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.
 ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೇವಲ ಬಯಕೆ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ, ಸಾಲದು, ಜ್ಞಾನಿ-
 ಗಳ, ವುಂಡಿಗಳ ಮಹತ್ವದ ಉನ್ನತವಾದ ಬೋಧನಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು, ಮಾತುಗಳು
 ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ತಹಬಂದಿಗೆ ತಂದು, ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಮಾ-
 ದಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು.

೭ ಸಾಂಪ್ರಯೋಗ

DRAFT COPY

ಅಥ ದ್ವಿತೀಯೋರಧ್ವಾಯಃ ।

ಸಂಜಯ ಉವಾಚ ।

ತಂ ತರೂ ಕೃಪಯಾವಿಷ್ಟಮಶ್ಚಪೂಣಾಸುಲೇಕ್ಷಣಮ್ ।

ವಿಷೇಧಂಮಿದಂ ವಾಕ್ಯಮುವಾಚ ಮಧುಸೂದನಃ ॥ ೮ ॥

ಸಂಜಯನು ಹೇಳಿದನು, ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಮಹಾರಾಜ ಕೇಳು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕಣ್ಣನಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿ ದುಃಹಿ-
ಸುತ್ತಿರುವ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ನೋಡಿ ಮಧುಸೂದನನು ಕೃಪಯಿಂದ ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಹೇಳಿದನು.

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ ।

ಕುತ್ಸಾಷ ಕಶ್ಚಲಮಿದಂ ವಿಷಮೇ ಸಮುಪ್ಷಿತಮ್ ।

ಅನಾಯಾಸಭುಷ್ಟಮಸ್ವಗ್ರಾಮಕೇತಿಕರಮಜುರ್ ॥ ೯ ॥

ಹೇ ಅರ್ಜುನ ! ಅರ್ಯರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ, ನರಕಾಯಕವಾದ, ಅಪಕೀರ್ತಿಕರವಾದ ಈ ನೀಚ
ವೃತ್ತಿ ಈ ಸಂಕಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಅವರಿಸಿತು?

ಕೃಷ್ಣ ಮಾ ಸ್ಮಿ ಗಮಃ ಪಾಧರ ನೈತತ್ತಯ್ಯಾಪಪದ್ಯತೇ ।

ಕ್ಷಾದ್ರಂ ಹೃದಯದೌಬರ್ಯಂ ತೈಕೋತ್ತಿಷ್ಠ ಪರಂತಪ ॥ ೧ ॥

ಪಾಧಾರ ! ಈ ಹೇಡಿತನವನ್ನು ಬಿಡು. ಇದು ನಿನಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ. ಹೇ ಶತ್ರುಮದನಾ!
ತುಚ್ಛವಾದ ಮನೋದೌಬರ್ಯವನ್ನು ತೈಬಿಸಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಏಕು.

ಅರ್ಜುನ ಉವಾಚ ।

ಕಥಂ ಭಿಂಷ್ಪಮಹಂ ಸಂಭೀಂ ದೌರ್ಣಂ ಚ ಮಧುಸೂದನ ।

ಇಮಂಃ ಪ್ರತಿಯೋತಾಂತ್ರಿಮಿ ಪೂಜಾಹಾವರಿಸೂದನ ॥ ೪ ॥

ಅರ್ಜುನನು ಹೀಗೆಂದನು, ಹೇ ಮಧುಸೂದನ ! ನನ್ನಿಂದ ಪೂಜೆಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷವರಾದ ಭಿಂಷ್ಪ ದೌರ್ಣ-
ಣರನ್ನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಿ ಬಾಣಗಳಿಂದ ಹೇಗೆ ಹೊಡೆಯಲ್ಲಿ?

ಮಹಾರಾಜ್ಯೇಶ - ೨, ವಿ

ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಸಾನ್ನುಕಂಪಕದಲ್ಲಿಯೇ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತವಾಗಿದೆಯೇ? ನನ್ನ ಕೆಲವು ಬಾಹ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಚೋದನೆಗಳು ನನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುಂತಿತ ಮಾಡುವ ಬಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆಯೇ ಹಾಗೂ ಈ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಚೋದನೆಗಳಿಗೆ, ನನ್ನ ದುರ್ಬಲತೆಯಿಂದಾಗಿ ದಾಸನಾಗಿದ್ದೇನೆಯೇ? ಗುರುಗಳು, ಹಿತ್ಯಾಗಳು ಮಾಡಿದ ಸದುಪದೇಶಗಳನ್ನೂ ಸಹಿತ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದಮ್ಮೆ ವೇದನಾಶೀಲನಾಗಿ, ಮನದ ದ್ವಾರವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಯೇ?

ದುರ್ಬಲತೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಥವಾ ಹತಾಹಯಿಂದಾಗಿ, ಜೀವನದಲ್ಲಿಯ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುರಿ ಮತ್ತು ನಿಂಬಾಯಗಳನ್ನು ಗಾಢವಾಗಿ ಯೋಚಿಸದೇ, ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೊರೆದುಬಿಡುತ್ತೇನೆಯೇ? ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಗುರಿಯಾದ, ಧನಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆ ತರಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕಂಬಾದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅರಿವಿದೆಯೇ? ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೇ, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರಪಡಿಸುವ ಭಾವಿದೆಯೇ?

ಇ. ಆಶ್ಚರ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT COP

ತತ್ವಾತ್ಮಕ

ಸಾಮಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ನಿಷ್ಪತ್ತಿ ಎಂದಿಗೂ ದುರ್ಬಲರಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ, ಬುದ್ಧಿ ಮನಸ್ಸು, ದೇಹದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಯನ್ನು ಆ ಭಗವಂತ ನಮಗೆ ಹೊಡುವುದು, ನಮ್ಮ ಬಲ ವ್ಯಾದಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಕ್ರಮ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹೊರತು, ನಮ್ಮನ್ನು ತೊಂದರೆಗೆಡುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ; ಅಲ್ಲದೇ, ನಮಗೆ ಸಹಿಕೊಳ್ಳಲು ಇರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತಾನೆ. ಯಾವುದೇ ತರಹದ ಪ್ರಲೋಭನೆ, ಸ್ಥಂಭಂ ಅನುಕಂಪ ಮತ್ತು ಅನುಮಾನಗಳಿಗೆ ಆಸ್ತಿದ ಕೊಡಬೇಕಿ. ಜೀವನದ ಅತ್ಯಾನ್ತ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮುಂದುವರೆಯಿರಿ. ನಿಷ್ಪತ್ತಿ ಒಂದು ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದಾಗ, ಇಡೀ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಎಲ್ಲಾ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತವೆ.

ಗುರುನಹತ್ವ ಹಿ ಮಹಾನುಭಾವಾನ್ಯೇಯೋ ಭೋಕ್ತ್ವಂ ಭೈಕ್ಷ್ಯಮುಖೀಹ ಲೋಕೇ |
ಹತ್ವಾಧರ್ಥಕಾಮಾಂಸ್ತ ಗುರುನಿಹೈವ ಭುಂಜೀಯ ಭೋಗಾನ್ ರುಧಿರಪ್ರದಿಗಾನ್ || ೫ ||
ಮಹಾತರಾದ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಬದಲು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತಿರಿದು ತಿನ್ನವುದಾದರೂ ಮೇಲು.
ಅವರನ್ನು ವಧಿಸಿದರೆ ಅವರ ರಕ್ತದಿಂದ ಸಿಕ್ತವಾದ ಅರ್ಥಕಾಮಭೋಗಳನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ತಿನ್ನಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ನ ಚೈತದಿಧ್ಯಃ ಕರೆನ್ನೋ ಗರೀಯೋ ಯದ್ವಾ
ಜಯೇಮ ಯದಿ ವಾ ನೋ ಜಯೇಯುಃ |
ಯಾನೇವ ಹತ್ವ ನ ಜಿಜೀವಿವಾಮಸ್ಯೇವಸಿತಾಃ
ಪ್ರಮುಖೇ ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರಃ || ೬ ||

ಯಾವುದು ಸರಿಯೋ ಯಾವುದು ತಪ್ಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವ ಗೆಲ್ಲುವೆವೂ ಅಥವಾ ಅವರೇ ನಪ್ಯನ್ನು
ಗೆಲ್ಲುವರೋ ಅದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನು ಕೊಂಡು ನಾವು ಬದುಕ ಬಯಸುವೆಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಕೌರವರೇ
ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾರ್ಪಣ್ಯದೋಪೋಪಹತಸ್ಸಭಾವಃ
ಪ್ರಚೂಮಿ ತ್ವಾಂ ಧರ್ಮಸಂಮೂಢಜೇತಾಃ |
ಯಾಚ್ಯೇಯಃ ಸ್ಯಾನ್ನಿಶ್ಚತಂ ಬ್ರಾಹಿ ತನ್ಯೇ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಹಂ ಶಾಧಿ ಮಾಂ ತಾಂ ಪ್ರಪನ್ಯಮ್ || ೭ ||

ಮನೋದೌರ್ಬಲ್ಯ ದೊಡ್ಡಿಂದ ನನ್ನ ಸಾಭಾವಿಕ ಶಕ್ತಿಯು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಧರ್ಮಾರ್ಥಮಾದ ಬಗೆ
ಮನಸ್ಸು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾರದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾವುದು ಸರಿ ಎಂಬುದನ್ನು
ನೀನೇ ನನಗೆ ತಿಳಿ ಹೇಳಬೇಕು. ನಾನು ನಿನಗೆ ತಿಷ್ಣು. ತರಣು ಬಂದಿರುವ ನನಗೆ ನೀನೇ ದಾರಿ
ತೋರಬೇಕು.

ನ ಹಿ ಪ್ರಪತ್ಯಾಮಿ ಮಮಾಪನುದ್ಯಾದ್ಯ ಜ್ಯೋಕಮು
ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಮಿಂದಿ ಯಾಣಾಮ್ |
ಅಪಾಪ್ಯ ಭೂಮಾಪಸಪತ್ತಮೃದ್ಧಂ
ರಾಜ್ಯಂ ಸುರಾಣಾಮಂಬಿ ಚಾಧಿಪತ್ಯಮ್ || ೮ ||

ಶತ್ರುಗಳಿಲ್ಲದ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಇಡಿಯ ಭೂಮಂಡಲದ ಒಡತನ ಅಥವಾ ದೇವಲೋಕದ ಒಡತನವೇ
ದೂರೆತರೂ ನನ್ನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸುರಗಿಸುವ ಈ ದುಃಖವನ್ನು ಕಳೆದೀರುವ ನನಗೆ ಕಾಣುವೆಲ್ಲ.

ಸಂಜಯ ಉವಾಚ |
ಹಿಮುಕ್ಷ ಹೃಷೀಕೇಶಂ ಗುಡಾಕೇಶಃ ಪರಂತವ |
ನ ಯೋತ್ಸು ಇತಿ ಗೋವಿಂದಮುಕ್ಷ ತೂಷ್ಣೀಂ ಬಧೂವ ಹ || ೯ ||
ಸಂಜಯನು ಹೇಳಿದನು, ಶತ್ರು, ಗಳನ್ನು ಗದಗುಟ್ಟಸುವ ಅರ್ಜುನನು ಕೃಷ್ಣನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ,
ನಾನು ಕಾಡಲಾರೆ ಎಂದು ಸುಮುನಾದನು.

DRAFT COPY

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶೈಲಿ - 2

ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಏಂ ಮತ್ತು ದೊರ್ಚಲ್ಯಾದ ಅರಿವನ್ನು, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಲಕ್ಷಣಗಳಾದ ಪವಿತ್ರ, ಭಾವನೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮತೆಯಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಿಸಬಹುದು.

‘ನನಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಗೆ ನಿಲುಕದ್ದು ಬಹಳವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇವೆ’ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವವ್ಯಾಪ್ತಿ ನಾನು ವಿನಿಯೋಗಿಸ್ತೇನೆಯೇ? ನಾನು, ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ, ಯಂತ್ರಾನಿಗಳ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗುರುಗಳ, ಜೀವನ ರೂಪಾಂತರಿಸುವ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಹೃದಯಿದ ದ್ವಾರವನ್ನು ತೆರೆದಿಟಿಬಳ್ಳಿಸೇ? ಆ ಪರಮಸತ್ಯವನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಬಳ್ಳಿಸೇ?

▲ ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT COPY

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

‘ಶಿಷ್ಯನು ಸಿದ್ಧವಾದಾಗ (ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅರ್ಹನಾದಾಗ), ಅವನ ಬಳಿಗು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತಾನೆ’ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನ್ವೇಷಕರಿಗೆ ಹೇಳುವ ಗಾದೆಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದು ಎಂದರೆ, ಸಮಯವಾಧಾರಿತ ಅಳಕೆಗೋಲಲ್ಲ ಆದರೆ, ಶಿಷ್ಯನ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿಗಳಾದ ಮುಕ್ತಮನಸ್ಸು, ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ, ಸ್ವೀಕೃತ ಹೃದಯವೇ ಆಗಿದೆ. ನಿಜವಾದ ನಮ್ಮತೆಯು ನಮ್ಮ ದೊರ್ಚಲ್ಯಾವಲ್ಲಿ ಅದು ಶೈಷಜ್ಞತೆ; ಇದು ದೃವತ್ವದ ದ್ವಾರವನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತದೆ!

ತಮುಖ ಹೃಷಿಕೇಶಃ ಪ್ರಹಸನ್ವಿವ ಭಾರತ |

ಸೇನಯೋರುಭಯೋಮರ್ಥ್ಯೇ ವಿಷೀದಂತಮಿದಂ ವಚಃ ॥ ೧೦ ॥

ದೃಕ್ತರಾಷ್ಟ್ರೇ, ಎರಡು ದಂಡಗಳ ನಡುವೆ ವ್ಯಧಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಅರ್ಜುನನ್ನು ಕುರಿತು ಕೃಷ್ಣನು ಮುಗುಳು
ನಗುತ್ತಲೇ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ |

ಅರ್ಜೋಚ್ಯಾನನ್ನಭೋಕಣ್ಣಂ ಪ್ರಜಾಷಾವಾದಾಂಶ್ಚ ಭಾಷಣೇ |

ಗತಾಸೂನಗತಾಸೂಂಭ್ರಂ ನಾನುಭೋಜಂತಿ ಪಂಡಿತಾಃ ॥ ೧೧ ॥

ಶ್ರೀಭಗವಂತನು ಹೇಳಿದನು,

ನೀನು ಯಾರಿಗಾಗಿ ಅಳಬಾರದೂ ಅವರಿಗಾಗಿ ಅಳತ್ತಿ, ಜಾಣಂತ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡತ್ತಿ, ತಿಳಿದವರು
ಸತ್ತವರಿಗಾಗಲಿ ಸಾಯಂವರಿಗಾಗಲಿ ಅಳವುದಿಲ್ಲ.

DRAFT COPY

ನ ತ್ಯೇವಾಹಂ ಜಾತು ನಾಸಂ ನ ತ್ಯಂ ನೇಮೇ ಜನಾಧಿಪಾಃ |

ನ ಕ್ಷುವ ನ ಭವಿಷ್ಯಾಮಃ ಸವೇಽ ವಯಮತಃ ಪರಮ್ | ೧೨ ॥

ನಾನು, ನೀನು, ಈ ಅರಸರು ಹಿಂದಂದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದಾದುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆಯೂ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲವಾಗ-
ಲಾರೆವು.

ದೇಹಿನೋರ್ಸ್ವಿನ್ಯಧಾ ದೇಹೇ ಕೌಮಾರಂ ಯೌವನಂ ಜರಾ |

ತಥಾ ದೇಹಾಂತರಪ್ರಾಪ್ತಿರಸ್ತತ್ರ, ನ ಮುಹ್ಯತಿ ॥ ೧೩ ॥

ಈ ಕರೀರಕ್ಕೆ ಬಾಲ್ಯ, ಯೌವನ, ವಾರ್ಷಕ್ಯ ಅವಸ್ಥೆಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುವಂತೆ, ಆತ್ಮನಿಗೆ ಆಯಾ ದೇಹಗಳು
ಬರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಧೀರನು ಮೋಹಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾತ್ರಾಸ್ತರಾಸ್ತ ಕೌಂತೀಯ ಶೀತೋಷ್ಣಸುಖಿದುಃಖಿದಾಃ |

ಅಗಂಧಾಯಿನೋರ್ನಿತ್ಯಾಸ್ತಾಂಸ್ತಿತಿಕ್ಷ್ಯಾಸ್ತ ಭಾರತ | ೧೪ ॥

ಕುಂಟಿಪ್ರತ್ಯ, ಇಂಥಿ ಯಾಗಳು ವಿಷಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಾವಿದಾಗ ಶೀತೋಷ್ಣ ಸುಖ ದುಃಖಗಳು ಸಂಭವಿಸು-
ತ್ತವೆ. ಆ ಕಾಡಿಕೆ ಸ್ಥಿರವಲ್ಲ. ಬಂದು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಭಾರತ ವೀರನೇ ಸಹಿಸಿಕೊ.

ಯಂ ಷಿ ನ ವ್ಯಧಯಂತ್ಯೇತೇ ಪುರುಷಂ ಪುರುಷರಭ |

ಸಮದುಃಖಿಸುಖಂ ಧೀರಂ ಸೋರ್ಮತ್ತಾಯ ಕಲಿತೇ | ೧೫ ॥

ಹೇ ಪುರುಷರರೂ, ಸುಖ-ದುಃಖಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದೇ ತರನಾಗಿರುವ ಯಾವ ಧೀರನನ್ನು ವಿಷಯ ಸಂಯೋ-
ಗಗಳು ವ್ಯಧಿಗೊಳಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅವನು ಮೋಹಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ - ೧೧

ನನ್ನ ಅಂತಹಸ್ವರಣೆ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಾನು ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಯೇ? ಅಥವಾ 'ನನ್ನ ನಿಲುವುಗಳೇ ಸರ್' ಎಂದು ಅದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಲು ಅಧಿಕೃತ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಯೇ? ಜೀವನದ ಕಷ್ಟಕರ ಸ್ವಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಕಷ್ಟಕರವಾದರೂ, ದೃಢವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಯೇ? ಅಥವಾ, ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಸುಲಭದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತೇನೆಯೇ?

ಮರಣವಿದವರ ಜ್ಯೇತನ್ಯವನ್ನು ನಾನು, ಜೀವಂತವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಇಡಬಲ್ಲ? ನನ್ನ ಪ್ರಿಯಜನರ ಸದ್ಗುಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಗಮನವೆಯೇ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತೇನೆಯೇ? ಮತ್ತು, ಅವರ ಮರಣದ ನಂತರ, ಅವರ ಜೀವನದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತೇನೆಯೇ?

ಇಂದ್ರಾಂಶು ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT COP

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯುವುದು ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಚಿಹ್ನೆ: ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಅಥವಾ ಇತರರ ಉದಾಹರಣೆ ಹೊಟ್ಟು ತನ್ನ ನಿಶ್ಚಯತೆಗೆ ನಾನಾಕಾರಣಹೊಟ್ಟು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ದೌಷಿಂಘನ ಕುರುಹು.

ಮಧ್ಯಾನ್ತರ ಶೈಲಿ - ೧೨

ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆಯೇ? ನನ್ನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಯೋವ್ಯವನಿಂದ ಶಕ್ತಿ ಇರುವಾಗ ಮನಸ್ಸು ಉಲ್ಲಾಸವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಕುಂದಿದಾಗ, ಅನಾರೋಗ್ಯ ಇರುವಾಗ ಮನಸ್ಸು ಅಸಮಾಧಾನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೇ? ಈ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ನಿರಂತರ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದೂ ಕೂಡ ನನಗೆ, ದೃಷ್ಟಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾದಾಗ, ಮನಸ್ಸು ವಿಚಲಿತವಾಗದೇ, ದೃಢವಾಗಿಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ತಿಳಿದೆಯೇ? ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿಕೊಂಡು, ಬೇರೆ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಪಡುತ್ತೇನೆಯೇ? ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಕಿಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನಾನು ಹೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಯೇ?

ಆಶ್ರೀ ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT COPY

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಬಾಲ್ಯ, ಯೋವ್ಯವ, ವೃದ್ಧಾವ್ಯ ಈ ದೇಹದ ನೈಸ್ರೀಕರಿಕ ಪ್ರಕೃತಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಯೋವನದಲ್ಲಿರುವ ಸೌಂದರ್ಯವೇ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಚಿರಂತನವಾಗಿರುವೇನು ಎಂದು ಬಯಸಿದರೆ, ದೂಖಿ ವಿಚಿತ್ರ. ದೃಷ್ಟಿಕ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಮನಸ್ಸಿನ ನಿರ್ಮಲತೆ, ಮುದ್ಧತೆಯೇ ಶೈವಷ್ಟ; ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದೆ, ದೇಹದೊಂದಿಗಿರುವ ಆಶ್ರದ್ಧ ಸೌಂದರ್ಯ, ಇದೆಲ್ಲದರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಕ್ಕಂತ ಶೈವಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಶಾಶ್ವತ ಸುಖವನ್ನರಸುವ ಮಾನವನು, ಸದಾ ಬದಲಾಗುವ ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ, ಎಂದೂ ಬದಲಾಗದೇ ಇರುವ ಆಶ್ರದ್ಧ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿತಕೊಳ್ಳಲೇಂದೇ, ಆ ಪರಮಾಶ್ಚನು, ಸದಾ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಳಪಡುವಂತಹೇಯೇ ಈ ದೇಹವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡಿಂದ ವಿನ್ಯಾಸಮಾಡಿದ್ದಾನೆ!

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ - ೧೪

ನಮ್ಮ ದೇಹದಂತೆಯೇ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಕೂಡಾ ಬದಲಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಒಕ್ಕೆಯಿದು ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ, ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿಯಬಹುದೇ? (ಅಂದರೆ, ನನ್ನಲ್ಲೇಇಲ್ಲಿರುವ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವನೆಗಳಾದ, ಕೋಪ, ಭಯ, ಸಂಕೋಷ ಇತ್ಯಾದಿ..) ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯುವ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಭಾವನೆಗಳ ಪರಿಣಾಗಳು ಅಂದರೆ, ಕೋಪ, ಭಯ, ದುಃಖ ಅಥವಾ, ಉದ್ದೇಶ, ತೃತ್ಯಿ ಮತ್ತು ಸಂಕೋಷ ಇವೆಲ್ಲದರ ಹಿಂದೆ ದೃಢವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ, ಇರುವ ಹಿನ್ನಲೆಯ ಸುಳಿವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬ್ಲೇನೇ?

ಎಂದಾದರೂ ನಾನು, 'ನನ್ನ ತಾಳ್ಳೆಯ ಸೀಮೆ ಮುಗಿಯಿತು, ಇನ್ನು ಪನನ್ನು ನನ್ನಿಂದ ಸಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ' ಎಂಬ ಭಾವನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದೇಯೇ? ನಾನು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಾಳ್ಳೆ ಕರ್ಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಯೇ? ಸಿದ್ದಿಮಿಡಿ ಗೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಯೇ? ಏಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು, ಅದರ ಮೂಲ ಕಾರಣ ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರೇರಿತನಾಗುತ್ತೇನೆಯೇ? ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದ್ಲಿ, ಬಹುಃ ನಾನು, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೊಗುವ ವಿಚಾರಧಾರೆ, ಮನಸ್ಸಿನ ಪರಿಣಾಗಳನ್ನೇ ಈ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಆ ಆಕ್ಷಯ ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಆ ಭಗವಂತನ ಭವ್ಯ ಜಿತೆಂಬಾದ ನಮ್ಮ ಈ ಜೀವನದ ಸೃಷ್ಟಿಯು,ಹಳ್ಳಾದ, ನಿಶ್ಚಯೋಜಕವಾದ ನೆನಪುಗಳನ್ನೇ ಮೆಲಕುಹಾಕಲು ಅಲ್ಲ; ನಾವು ಮರೆತಿರುವ, ಆದರೆ, ಸರಜವಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಆತ್ಮದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಲು ಎಂದಾಗಿದೆ. ಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಕೋಷ ಕೊಡುವ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಅನುಭವಗಳಿಗೂಷ್ಟರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೋರಿಕೆ ಇಡುತ್ತಾ ನಿಮ್ಮ ಸಮಯವನ್ನು ವ್ಯಾಧಿಮಾಡಬೇಡಿ. ಶಾಶ್ವತ ಆನಂದವು ನಿಮ್ಮ ಜನ್ಮ ಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕು!

ಮಹಾ ಶ್ಲೋಕ - ೧೫

ಸಂತೋಷವು ನನ್ನ ಆನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಎಲ್ಲಿ? ದುಃಖವು ನನ್ನ ಆನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಎಲ್ಲಿ? 'ಇವಲ್ಲವೂ ಕೇವಲ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳು' ಎಂದು, ನೇರ ಒಳನೋಟದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಾಣಬಳ್ಳಿಸೇನ್ನೇ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಸನ್ಮಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಸ್ತು ನಿಮಗೆ ದುಃಖವನ್ನು ತರುತ್ತದೆ ಆದರೆ, ಅದೇ ವಸ್ತುವು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನು ತರುತ್ತದೆ; ಆದು ಆಪಾರ, ಹವಾಮಾನ ಅಥವಾ ಇನ್ಯಾವ್ಯಾದೇ ಆಗಿರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ; ಇದು ಹೀಗೇಕೋ? ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ.ಇದಲ್ಲದೇ, ನಿಮ್ಮ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಆರಿವಿನ ಬಗ್ಗೆಯೇ ನಿಮಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಇದೆಯೇ? ಈ ಜಾಗೃತಿ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾತ್ರ, ಮೂಡಿ ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅಥವಾ, ಎಷ್ಟು ಸಮಯದ ವರೆಗೂ ಈ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡಲು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗಮನಿಸಿ.

ಅತ್ಯು ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT COPY

ತತ್ವಾತ್ಮಕ

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಗೂ ಸಾಧಿಸ ಭಯವಿರುವಂತೆಯೇ ಆಮರತ್ವವೂ ಕೂಡ ರಹಸ್ಯ ಬಯಕೆಯಾಗಿದೆ. ಆತ್ಮವು ಈ ದೇಹವನ್ನೂ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಮೀರಿದುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಯಾರು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವರೋ ಆವರು, ಬದಲಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ತತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆಮರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆವನು ಅಥವಾ ಅವಳು, 'ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ, ತನ್ನ ಚೈತನ್ಯವು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಆಮರ್' ಎಂದು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ನಾಸತೋ ವಿದ್ಯತೇ ಭಾವೋ ನಾಭಾವೋ ವಿದ್ಯತೇ ಸತಃ ।

ಉಭಯೋರಪಿ ದೃಷ್ಟೋರ್ವಂತಸನಯೋಸ್ತತದೀರ್ಘಿಃ ॥ ೧೯ ॥

ಇಲ್ಲದ ಅಸತ್ಯ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಇರುವ ಸದ್ಯ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಎರಡು ತತ್ವಗಳ ನಿಣಣಯವನ್ನು ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ಬಲ್ಲರು.

ಅವಿನಾಶಿ ತು ತದ್ವಿಧಿ ಯೇನ ಸರ್ವಮಿದಂ ತತ್ತಮ್ ।

ವಿನಾಶಮವ್ಯಯಸ್ಯಾಸ್ಯ ನ ಕಂಕಿತಕ್ರಿಯಾರ್ಥ ॥ ೨೦ ॥

ಈ ಸಮಸ್ತ ವಿಶ್ವವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಆತ್ಮನು ನಾಶವಾಗುವವನಲ್ಲ. ಆ ಆತ್ಮನನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸಲು ಯಾರೂ ಸಮರ್ಪಣರಲ್ಲ.

ಅಂತವಂತ ಇಮೇ ದೇಹಾ ನಿತ್ಯಸ್ಯೋಕ್ತಾಃ ಶರೀರಣಃ ।

ಅನಾಶಿನೋರ್ವಮೇರ್ಯಸ್ಯ ತಸ್ಯಾದ್ಯಾಧ್ಯಸ್ಯಜ್ಞಾಂಭಾರತ ॥ ೨೧ ॥

ಈ ದೇಹಗಳು ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಹೊಗೆಂಬೇಕು. ಒಳಗಿರುವ ಜೀವ ಮಾತ್ರ ನಿತ್ಯ. ಪ್ರಾಣನಾದ ಭಗವಂತನಂತೆ ಆವನಿಗೂ ನಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿತ್ಯಪ್ರಾಣನಾದ ಭಗವಂತನ ಪ್ರಾಜೆಯಿಂದ, ಓ ಅಜುರ್ನ ಯುದ್ಧ ಮಾಡು.

ಯ ಏನಂ ವೇತ್ತಿ ಹಂತಾರಂ ಯಶ್ಚನಂ ಮನ್ಯತೇ ಹತ್ತಮ್ ।

ಉಭೋ ತೋ ನ ವಿಜಾನಿತೋ ನಾಯಂ ಹಂತಿ ನ ಹನ್ಯತೇ ॥ ೨೨ ॥

ಜೀವವನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಕೊಲ್ಲಿಬಹುದು ಎಂದಾಗಲಿ ಆಗ ಜೀವ ಸಾಯುತ್ತಾನೆ ಎಂದಾಗಲಿ ತೀಳಿದವರು ಏನನ್ನೂ ತೀಳಿದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಜೀವ ಕೊಲ್ಲಲೂ ಆರ ಸಾಯಲು ಆರ.

ನ ಜ್ಞಾಯತೇ ಮಿಯತೇ ವಾ ಕದಾಬಿನ್ನಾಯಂ

ಭಾರತಾಂ ಭವಿತಾ ವಾ ನ ಭೂಯಃ ।

ಅಂತ್ಯಾ ನಿತ್ಯಃ ಶಾಶ್ವತೋರ್ಯಂ ಪ್ರಾರಣೋ

ನ ಹನ್ಯತೇ ಹನ್ಯಮಾನೇ ಶರೀರೇ ॥ ೨೩ ॥

ಈ ಆತ್ಮ ಎಂದಿಗೂ ಮಟ್ಟಿಪ್ಪದೂ ಇಲ್ಲ, ಸಾಯುವ್ಯದೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಆತ್ಮನು ಮೊದಲು ಇದ್ದವನೇನಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಮೇಲೆ ಇಲ್ಲದವನು ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಆತ್ಮನು ಮಟ್ಟಿಪ್ಪದವನು, ಸಾವಿಲ್ಲದವನು, ಬೇರೆ ಬಗೆಗಳಾಗದವನು, ಪೂರಾತನನು, ದೇಹವನ್ನು ಕೊಂಡರೂ ಆವನು ಸಾಯುವ್ಯದಿಲ್ಲ.

ವೇದಾವಿನಾಶಿನಂ ನಿತ್ಯಂ ಯ ಏನಮಜಮವ್ಯಯಮ್ ।

ಕಥಂ ಸ ಪುರಣಃ ಪಾರ್ಥ ಕಂ ಘಾತಯತಿ ಹಂತಿ ಕಮ್ ॥ ೨೪ ॥

ಅಜುರ್ನ, ಈ ಜೀವ ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ನಾಶವಾಗದ, ಮಟ್ಟದ, ರೂಪಾಂತರಗಳ್ಳದ ನಿತ್ಯ ವಸ್ತು ಎಂದು ತೀಳಿದ ಮನುಷ್ಯ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಹೇಗೆ ಕೊಲ್ಲಿಸುವುದು? ಹೇಗೆ ಕೊಲ್ಲಿವುದು?

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ - ೧೬

ಈ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸನ್ನಿಹಿತದಲ್ಲಿ, ಯಾವುದು ವಾಸ್ತವ ಮತ್ತು ಯಾವುದು ಅವಾಸ್ತವ ಎಂದು, ತಿಳಿಯುವ ಧ್ಯೇಯ ತೋರುತ್ತೇನೆಯೇ? ನನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರೂಪಗಳು, ವಿವಿಧ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳಲ್ಲಿನ ಜನರ ನಡತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ, ಜನರು ಮತ್ತು ಸನ್ನಿಹಿತಗಳ ಬಗೆಗಿನ ನನ್ನ ಗ್ರಹಿಕೆ ರೂಪಗಳೊಂದಿದ್ದೀರೋ? ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೀಮೆತವಾದ ತಾರ್ಕಿಕ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಮನವಿದರ್ದೀರೋ? ಮಣಿಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಲ್ಪಡುವ ಪರಮ ಸತ್ಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವೇನೋ? ಹಾಗೂ, ಪರಮ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಂದರೆ, ಜೀವನ್ನಕ್ಕಿರುವ ದಯವಾಲಿಸುವ, ಆ ಪರಮ ಸತ್ಯದ ಅನ್ವಯಣೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ನಾನು ತೊಡಗಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಲ್ಲಿನೇ? ಈ ಪರಮ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವದ ಅನ್ವಯಣೆಗೆ ನನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಡಿಪಾಗಿದಲು ನಾನು ಸಿದ್ಧಿಸ್ಥಾಪಿಸುವೇನೋ? ಹಾಗೆ ಮುಡಿಪಾಗಿದಲು ಬೇಕಾದ ಕ್ರಮ ಏನೆಂದು ತಿಳಿಯುವ ಮನಸ್ಸಿದ್ದೀರೋ?

DRAFT COP

ಪ್ರಾರ್ಥಿತ

ಸಾರ್ವಜ್ಞ ಸತ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಿವೆ. ಆದರೆ, ಇರುವುದು ಒಂದೇ ಒಂದು ಅಂತಿಮ ಸತ್ಯ. ಆ ಪರಮ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡವರು ಮಾತ್ರ, ಮುಕ್ತರಾಗುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯೂ, ತನಗರಿಬಿಲ್ಲದೆಯೇ, ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ, ದಿನನಿತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಆಟ, ಪಾರ, ನೋಟ, ಸಂತೋಷ, ದುಃಖ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ, ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಹುಡುಕುತ್ತಿರುವವರೂ ಆ ಪರಮ ಸತ್ಯವನ್ನು; ಇತರರು ಆ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರಿಯದಲ್ಲೇ, ಆ ಪರಮ ಸಾತತ್ಯವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿರುವವರು. ಒಮ್ಮೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಈ ಸತ್ಯದ ಅನ್ವಯಣೆಗೆ ಮುಡಿಪಾಗಿಟ್ಟರೆ, ರಾಜ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಮತ್ತು ಭಗವಾನ್ ರಾಮನಂತೆ ಮಾನಸಿಕ ಬಲ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಾನ್ತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವಿರಿ!

ಮಧ್ಯಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ - ೨೦, ೨೦

ನನ್ನ ಭಾವನೆಯು, ಈ ನನ್ನ ಭೌತಿಕ ದೇಹಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆಯೇ? ನಾನು ಇತರರ ಬಗಿನ ನನ್ನ ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಅವರ ಭೌತಿಕ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆಯೇ? ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಲವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವ ಮಹಾಪುರುಷರ, ಆದರೆ, ಸದಾ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವ ಅವರ ಜ್ಯೇಷ್ಠನ್ನು ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಲ್ಲಿನಗೊಳಿಸಬ್ಲ್ಯಾನ್‌ನೇ? ನಾನು, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರಲ್ಲಿರಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ, ನಿತ್ಯ ಬದಲಾಗುವ ದೇಹ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಮೀರಿದ, ಹಾಗೂ ಎಂದೂ ಬದಲಾಗದ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನನ್ನ ಅಂತಃಪ್ರಾಣಿಗೆ ತರಬ್ಲ್ಯಾನ್‌ನೇ?

▲ ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT COPY

ತತ್ವಾತ್

ಹುಟ್ಟಿದವರೆಲ್ಲ ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿದೆ., ಆತ್ಮನನ್ನು ತಿಳಿಯಲಿಕ್ಕೇಂದೇ ಇರುವ, ಒಂದು ಉಪಕರಣಮಾತ್ರವಾದ ಹಾಗೂ ಪಂಚಭೂತಗಳಿಂದಾದ ಈ ದೇಹಕ್ಕೆ ಸಾವಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ನಿತ್ಯ ಸತ್ಯವಾದ ಆತ್ಮಕ್ಷಳ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನ ಉದಯಿಸಿದಾಗ, ‘ನಮ್ಮ ಈ ಅಂತಃಸತ್ಯವಾದ ಆತ್ಮವು, ಸಾವನ್ನ ಮೀರಿದುದು ಮತ್ತು ಅದು ಎಂದೂ ಜನಿಸಿಯೂ ಇಲ್ಲ’ ಎಂಬ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ!

ವಾಸಾಂಸಿ ಜೀಜಾನಿ ಯಥಾ ವಿಹಾಯ ನವಾನಿ ಗೃಹ್ಯಾತಿ ನರೋವರಾಣಿ ।

ತಥಾ ಶರೀರಾಣಿ ವಿಹಾಯ ಜೀಜಾನ್ಯನ್ಯಾನಿ ಸಂಯಾತಿ ನವಾನಿ ದೇಹೀ ॥ ೨೨ ॥

ಮನಷ್ಯ ಉಟ್ಟಿ ಬಟ್ಟೆ ಹಳತಾದಾಗ ಅಪುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೆಸರನ್ನು ತೊಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಜೀವವು ತನ್ನ ದೇಹ ಜೀಜಾವಾದಾಗ ಅದನ್ನು ತೊರೆದು ಇಸ್ತ್ವಾದು ದೇಹವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾನೆ.

ನೈನಂ ಥಿಂದಂತಿ ಶಸ್ತ್ರಾಣಿ ನೈನಂ ದಹತಿ ಪಾವಕಃ ।

ನ ಚೈನಂ ಕ್ಷೇದಯಂತ್ಯಾಪೋ ನ ಶೋಷಯತಿ ಮಾರುತಃ ॥ ೨೩ ॥

ಇವನನ್ನು ಆಯುಧಗಳು ತಂಡರಿಸಲಾರವು. ಬೆಂಕಿ ಸುಡಲಾರದು. ನೀರು ನೆನೆಸಲಾರದು. ಗಾಳಿ ಒಣಿಗಿಸಲು ಆರದು.

ಅಭ್ಯೋದ್ಯೋರಯಮುದಾಹ್ಯೋರಯಮುಕ್ತೋದ್ಯೋರಿಷ್ಯ ಏವ ಚ ।

ಸೈಲ್ಯಃ ಸರ್ವಗತಃ ಸ್ಥಾಣರಚಲೋರಯಂ ಸನಾತನಃ ॥ ೨೪ ॥

ಏಕೆಂದರೆ ಇವನು ತುಂಡಾದವನು, ಬೇಯಿದವನು, ನೇನೆಯಿದವನು ಮತ್ತು ಒಣಿಗಿದವನು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಜೀವ ಎಂದೆಂದೂ ಎಲ್ಲಿತೆಯೂ ತುಂಬಿರುವ ನಿರ್ವಿಕಾರನೂ, ಅಚಲನೂ ಸನಾತನನೂ ಆದ ಭಗವಂತನ ಪಡಿಸಳಿಲು.

ಅವ್ಯಕ್ತೋರಯಮಚಿಂತ್ಯೋರಯಮವಿಕಾಯೋರಯಮುಕ್ತೋತೇ ।

ತಸ್ಯಾದೇವಂ ವಿದಿತ್ಯಾನಂ ನಾನುಶೋಚಿತಮಹಸಿ ॥ ೨೫ ॥

ಇಂದಿಯಗಳಿಗೆ ಈ ಆತ್ಮ ಕಾಣಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ದೊರಕೆ, ವಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಡದೆಂದು ಹಾಸ್ತಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿವೆ. ಇವಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದ ನೀನು ದುಃಖಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ.

ಅದ ಜೈನಂ ನಿತ್ಯಜಾತಂ ನಿತ್ಯಂ ವಾ ಮನ್ಯಸೇ ಮೃತಮ್ ।

ತಥಾಪಿ ತ್ವಂ ಮಹಾಬಾಹೋ ನೈವಂ ಶೋಚಿತಮಹಸಿ ॥ ೨೬ ॥

ಒಂದು ವೇಳೆ ದೇಹದ ಮೂಲಕವಾದರೂ ಈ ಜೀವ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮಂಟ್ಟುತ್ತಾನೆ, ಸಾಯಂತ್ರಾನೆ ಎಂದು ತಿಳಿದರೂ ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂಗೆ ದುಃಖಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ.

ಜಾತಸ್ಯ ಹಿ ಧ್ಯಾಪೋ ಮೃತ್ಯುಧ್ಯಾವಂ ಜನ್ಯ ಮೃತಸ್ಯ ಚ ।

ತಸ್ಯಾದಪರಿಹಾಯೋರಥೋ ನ ಶ್ವಂ ಶೋಚಿತಮಹಸಿ ॥ ೨೭ ॥

ಹುಟ್ಟಿದವನು ಸಾಯಂವುದು ನಿಜ ಸತ್ತವನಿಗೆ ಜನ್ಯ ತಪ್ಪದು. ತಪ್ಪಿಸಲಾರದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಚಿಂತಿಸಿ ಲಾಭವೇನು?

ಅವ್ಯಕ್ತುದೀನಿ ಭೂತಾನಿ ವೃತ್ತಮಧ್ಯಾನಿ ಭಾರತ ।

ಅವ್ಯಕ್ತನಿಧನಾನ್ಯೇವ ತತ್ತ ಕಾ ಪರಿದೇವನಾ ॥ ೨೮ ॥

ಅಜುನ, ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಲ್ಲ ಕಾಣಿದ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ನಡುವ ಬಂದಿಟ್ಟು ಕಾಲ ಕಾನುತ್ತವೆ. ಮತ್ತೆ ಪ್ರಣಃ ಕಾಣಿದ ಕಡೆಗೆ ತರುಳುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದುಃಖವೇ?

DRAFT COPY

ಮಹಾ ಶಿಫ್ರ - ೨೨

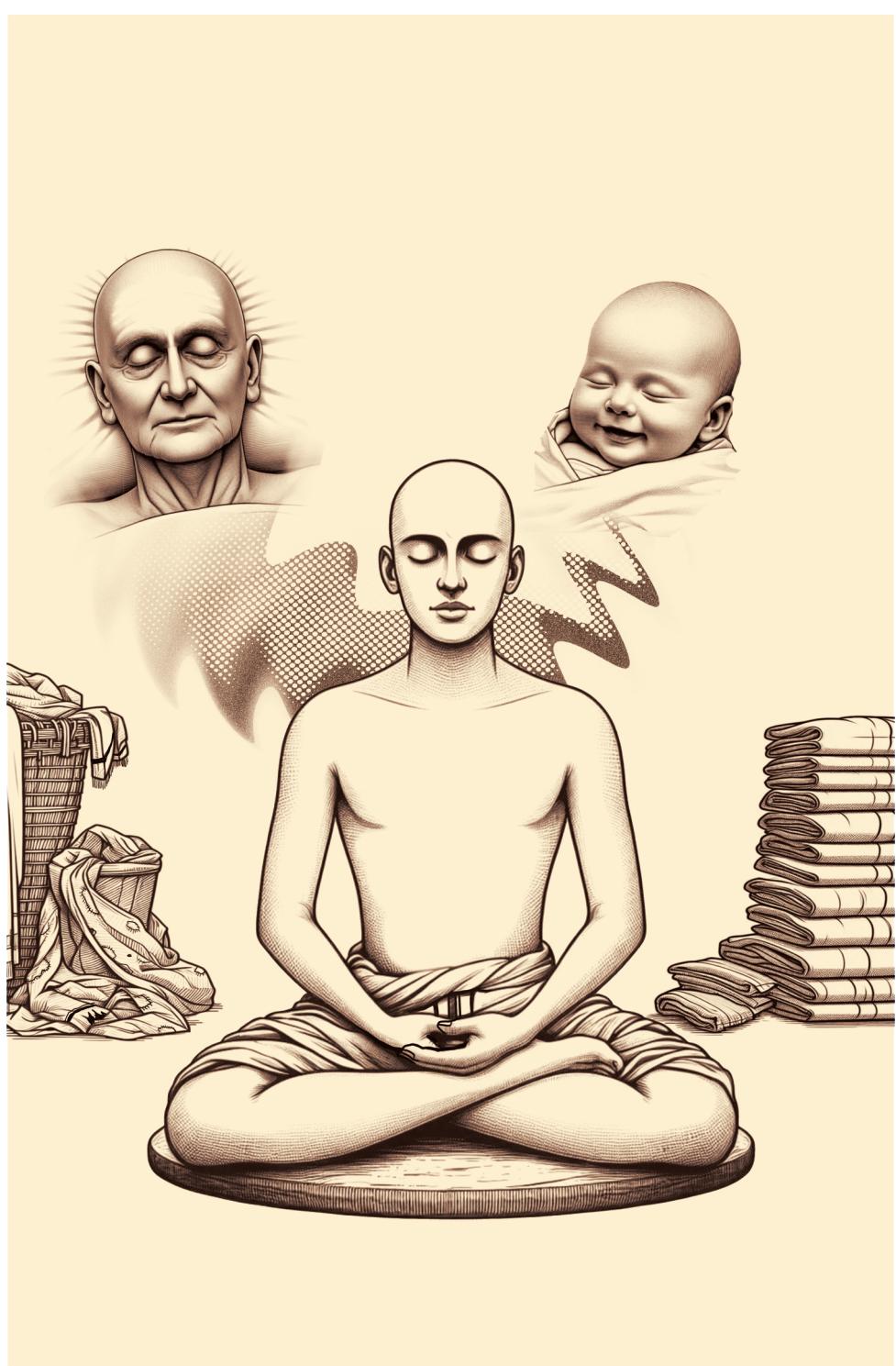
ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶಕ್ತಿ, ಗುಣ, ಅವಗುಣಗಳನ್ನು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಅವನ ಬಾಹ್ಯ ರೂಪದ ಮಾನದಂಡದಿಂದ ಅಳೆದು ತೀರ್ಮಾನನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಬ್ಬ ಸಟನಾದವನು ತನ್ನ ವಿವಿಧ ಪಾತ್ರಕ್ಕೂನ್ನರು, ವಿಧವಿಧವಾದ ಉದ್ದುಪ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡರೂ, ಆ ವಿವಿಧ ಉದ್ದುಪಿನ ಪರದೆಯ ಹಿಂದೆ ಅವನು ಅದೇ, ಒಂದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವನು ಹೇಗೆದ್ದಾನೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ, ಅಂದರೆ, ಆ ಮುಖವಾಡದ ಹಿಂದೆ ಆಡಗಿರುವ ಅವನ ನಿಜವಾದ ರೂಪ ಗ್ರಹಿಸಲು ಕಲಿಯಬಹುದೆ? ಎಲ್ಲರಲ್ಲಾ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾನ್ಯಾರ್ಗಳು, ದೋಷಲ್ಯಗಳಿದ್ದಾಗ್ನೂ, ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಶುದ್ಧ ಆತ್ಮ ತತ್ವವನ್ನು ನೋಡಲು ಕಲಿಯಬಹುದೆ?

ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT COPY

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಸೂಕ್ಷ್ಮದೃಷ್ಟಿ ಇರುವವನು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು, ಅವನ ಬಾಹ್ಯರೂಪದಿಂದ ಅಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ, ಅವನ ಅಭಿವಾ ಅವಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಿಂದ ಮತ್ತು ಅವರ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಡಗಿರುವ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಅಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಒಬ್ಬ ಸಂತನು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನನ್ನೂ “ತನ್ನ ಆತ್ಮದ ಪ್ರತಿರೂಪ” ಎಂದೇ ನೋಡುತ್ತಾನೆ.

ಮಧ್ಯಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ - ೨೬, ೨೭

ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ನನಗಿರುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಂತೆಯೇ ನನ್ನ ನಡವಳಿಕೆ, ಮನೋಭಾವ, ಜೀವನ ಮತ್ತು ಜೀವನದಾಜೀಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಮಾಲುಗಳು, ತೊಂದರೆಗಳು, ನೋವು ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದ ಭಯದಿಂದ ಜೀವನದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ನಾನು ಹೆದರುತ್ತೇನೆಯೇ? ಅಥವಾ, ಇದಕ್ಕೆ ವಿವರಿತವಾಗಿ ನನ್ನ ಮತ್ತು ಇತರರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅಜಲವಾದ ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಇದೆಯೇ? ನನ್ನನ್ನು ನಾನು, ‘ಈ ದೇಹ, ಬುದ್ಧಿಯ ಪರಿಧಿಯೊಳಗೆ ಸೀಮಿತನಾದವನು’ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಯೇ?

▲ ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT COPY

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಸ್ಮಾಲ್ ವಸ್ತುಗಳು, ಸ್ಮಾಲ್ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ, ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬಹುದು ಆದರೆ, ಸ್ಮಾಲ್ ಕ್ಷಾಂಕಗಳಿಗಲ್ಲ. ಹಾದು ಹೋಗುವ ಗಾಳಿ ಅಥವಾ ಬೆಂಕಿಯು ಆಕಾಶದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ. ದೃಷ್ಟಿಕ ಅಥವಾ ಮಾನಸಿಕ ರೂಪಾಂತರಗಳಿಂದ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಏನೂ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಧ್ಯಾನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ - ೨೨

ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ನಾನು ವ್ಯಾದಾಪ್ಯ ನನಗೆ ಭಯ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೇ? ಬದಲಾವಣೆಗಳು ನನಗೆ ಆತಂಕ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆಯೇ? ಜೀವನದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಹಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಬ್ಲೇನೇ? ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ದೇಹದ ಲಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಲೀನ ಪರಿಸರದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮನೋಭಾವದ ನಿಲುವನ್ನು ತಳೆಯಬಹುದೇ?

▲ ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT COPY

ತತ್ವಾತ್ಮಕ

“ಕಾಲಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಇದೂ ಕೂಡ ಹಾದು ಹೋಗುವುದು” ಎಂದು ಒಂದು ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನ ಗಾದೆ ಇದೆ. ಈ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮನನ ಮಾಡಿ, ಅಂಗಿರಿಸುವುದರಿಂದ, ಒಳ್ಳಿಯ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಕಷ್ಟದ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಾಗಲೇ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ (ಕಷ್ಟ, ಸುಖ ಇತ್ಯಾದಿ,) ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ಮತ್ತು ‘ಕಡೆಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಒಳ್ಳಿಯದೇ ಆಗುವುದು’ ಎಂಬ ನೆಮ್ಮೆದಿಯ ಮನೋಭಾವ ಉಂಟಾಗುವುದು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಕಷ್ಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಾಳ್ಳೆಯಿಂದ, ನಿಪ್ಪಣಿತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವುದೇ ಒಂದು ಕಲೆ!

ಆಶ್ಚರ್ಯವತ್ತಪ್ತಾತಿ ಕಶ್ಚಿದೇನಮಾಶ್ಚರ್ಯ-

ವದ್ದದತಿ ತಧ್ಯವ ಚಾನ್ಯಃ ।

ಆಶ್ಚರ್ಯವಚ್ಚೈನಮನ್ಯಃ ಶ್ರಣೋತಿ

ಶ್ರುತ್ವಾಪ್ಯೇನಂ ವೇದ ನ ಚೈವ ಕಶ್ಚಿತ್ ॥ ೨೬ ॥

ಈ ಆಶ್ಚರ್ಯನ್ನು ಒಬ್ಬು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಮತ್ತೊಬ್ಬನು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಕೇಳಿದರೂ ಈ ಆಶ್ಚರ್ಯನ್ನು ಯಾರೂ ತಿಳಿಯಲಾರರು.

ದೇಹೇ ನಿತ್ಯಮವಧ್ಯೋರಯಂ ದೇಹೇ ಸರ್ವಸ್ಯ ಭಾರತ ।

ತಸ್ಮಾತ್ವರ್ವಾಣಿ ಭೂತಾನಿ ನ ತ್ವಂ ಶೋಚಿತಮಹರಸಿ ॥ ೨೭ ॥

ಅರ್ಜುನ, ಎಲ್ಲರ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕೊಳ್ಳಬರುವಂಥ ವಸ್ತುವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಯ ಬಗೆಗೂ ನಿನು ವ್ಯಾಘರವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಧ್ಯಾರ್ಥಮಾಪಿ ಚಾವೇಷ್ಯೈ ನ ವಿಕಂಬಿತಮಹರಸಿ ।

ಧರ್ಮಾರ್ಥದಿಃ ಯುದ್ಧಾಚ್ಚೈರೋರ್ನೃತ್ಯಕ್ತಿಯಸ್ಯ ನ ವಿದ್ಯತೇ ॥ ೨೮ ॥

ಯುದ್ಧವು ನಿನು ಸಹಜ ಧರ್ಮವೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಯಾದರೂ ನಿನು ಕಂಗೆಬಾರದು. ಕ್ಷತ್ರಿಯನಿಗೆ ಧರ್ಮಯುದ್ಧಂತ ಬೇರೆ ಶ್ರೇಯಸ್ ಇಲ್ಲ.

ಯದೃಚ್ಛಯಾ ಚೋಪಪನ್ಯಂ ಸ್ವಗ್ರಾದಾರಮವಾವೃತಮ್ ।

ಸುಮಿನಿಃ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಃ ಪಾಥರ ಲಭಂತೇ ಯುದ್ಧಮೀದ್ಯಾತಮ್ ॥ ೨೯ ॥

ಅರ್ಜುನ, ತಾನಾಗಿ ಒದಗಿ ಬಂದ ಇಂತಹ ಯುದ್ಧವೆಂದರೆ ತರೆದಿಟ್ಟ ಸ್ವಗ್ರಾದ ಬಗಿಲು. ಇಂಥ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಪ್ರಣಾಶಾಲಿಗಳಾದ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಉಂಟಾಗಿದ್ದಿಮಿಮಂ ಧರ್ಮಾರ್ಥಂ ಸಂಗ್ರಾಮಂ ನ ಕರಿಷ್ಯಸಿ ।

ತತಃ ಸ್ವಾಧ್ಯಾರ್ಥಂ ಕೀರ್ತಿಂ ಚ ಹಿತ್ವಾ ಪಾಪಮವಾಪ್ಯಸಿ ॥ ೩೦ ॥

ನಿನು ಈ ಧರ್ಮ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಸ್ವಾಧ್ಯಾರ್ಥಾಪ್ಯಂ ಕೀರ್ತಿಂಬ್ರಷ್ಟಂ ಆಗಿ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವೆ.

ಆಕೀರ್ತಿಂ ಚಾಪಿ ಭೂತಾನಿ ಕಥಯಿಷ್ಯಂತಿ ತೇರವ್ಯಯಾಮ್ ।

ಸಂಭಾವಿತಸ್ಯ ಚಾಕೀರ್ತಿಮರರಣಾದತಿರಿಷ್ಯತೇ ॥ ೩೧ ॥

ನಿನು ಅಪೀರ್ತಿಯನ್ನು ಜನರು ಅನಂತಕಾಲದವರೆಗೆ ಅಡೀಕಾಣ್ಣತಾರೆ. ಮಯಾರಾಸ್ಯನಿಗೆ ಅವನಿಂದಸೇ ಯು ಮರಣಿಕ್ಕಂತ ಕೇಳಾದದ್ದು:

ಭಯಾದ್ರಕಾದುಪರತಂ ಮಂಸ್ಯಂತೇ ತ್ವಾ ಮಹಾರಥಾಃ ।

ಯೇಷಾಂ ಚ ತ್ವಂ ಬಹುಮರೋ ಭೂತ್ವಾ ಯಾಸ್ಯಾಸಿ ಲಾಘವಮ್ ॥ ೩೨ ॥

ನಿನ್ನನ್ನು, ಭಯದಿಂದ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಬಿಟ್ಟವನೆಂದು ಈ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಏರಾದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ನೋಡಿದವರೇ ಈಗ ಹಗುರಾಗಿ ನೋಡುವರು.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ - ೨೬

ನಾನು ನನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ನವೀನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ನೋಡುತ್ತೇನೆಯೇ ಹಾಗೂ ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ ಈ ಜೀವನವನ್ನು ಆಲಂಗಿಸುತ್ತೇನೆಯೇ? ನಾನು ಪಕ್ಷಪಾತಿಯಾಗಿದ್ದಿನೆಯೇ? ಎಲ್ಲದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ತೀವ್ರವಾದ (ಅಂದರೆ, ಇದು ಹೀಗೇ ಸರಿ, ಇದಾದರೆ ತಪ್ಪ ಎಂದು, ಎಲ್ಲಾ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲದ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಾ ಕೂಡ) ನಿರ್ಣಯ ತೇಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಯೇ? ನನ್ನ ಈ ಕ್ಷಣಿದ ಅನುಭವಕ್ಕೂ(ನವೀನ ಅನುಭವ), ಹಳೆಯ ಅನುಭವದ ಮೂರೆಯಿಂದ ಆಧರಿಸಿದ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಬಣ್ಣವನ್ನೇ ಒಳೆಯುತ್ತೇನೆಯೇ?

▲ ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT COPY

ತಪ್ಪಾತ್ಮ

ಮಗು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಶ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಕುಶಲವಲದಿಂದ ನೋಡುತ್ತದೆ. ಆದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೊಸಕನ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅನುಭವಿಸುತ್ತದೆ; ಏಕೆಂದರೆ ಆದರ ಮನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟಪಾಡುಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.ಆದರೆ ಅದು ಬೆಳೆದಂತೆ, ತಾನು ಏನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಬಯಸುವ ಕಡೆಗೆ ಪಕ್ಷಪಾತಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ತಾನು ಬಯಸಿದ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಸುಖವು ಸಿಗದಿದ್ದಾಗ, ತೀವ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವನವು ಬೇಸರ, ಮಂದ, ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ; ನಿಮ್ಮೊಳಗಿನ ಮಗುವನ್ನು ಪುನಜೀವಿಸಿಸಿ. ಜೀವನದ ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣಿವನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಇತರರ ಜೊತೆಗಿನ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನೂ, ತಾಜಾಕನ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಕಾಲಕ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅನುಭವಿಸಿ. ಹಾಗಾದಾಗ, ಈ ಜೀವನ, ಬೇಸರವಾದ ಏಕತಾನತೆ ಎನಿಸಿದೆ, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹುಮ್ಮೆನ್ನ ತಂತಾನೇ ಚಿಮ್ಮುತ್ತದೆ!

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ - ವಿಂ

ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇರಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆಯೇ? ಆದರೆ, ಈ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಕಲಿತರೆ ನನ್ನ ಜೀವನ ಬ್ರಹ್ಮಾಶಮಯ ಹಾಗೂ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಬಹುದೇ? ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಗೊಣಾದೆ, ಮಾರದೆ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಿಕಾರ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಮಾಡಲು ಕಲಿತರೆ ಒಳ್ಳಿಯದ್ದಲ್ಲವೇ? ಹಾಗೂ, ಸ್ವಾಂಚೈಯಿಂದ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಿಂದ ಉತ್ಸಾಹವಿರುತ್ತದೆ, ಹೃದಯ ಹಗುರವಾಗುತ್ತದೆ; ಸ್ವಾಂಚೈ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲ, ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲೇ ತರೀರದಲ್ಲಿ ಆಯಾಸ ಹಾಗೂ ಚಡಪಡಿಕೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ.

▲ ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT COPY

ತಪ್ಪಾತ್ಮೆ

ನಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಎಂದು ಬಾಹ್ಯಕ್ಕೆ ತೋರಿದರೂ ಕೊಡ ಅವುಗಳು, ನಮ್ಮೆನ್ನು ಕೆಲವು ಆವಕಾಶಗಳು ಮತ್ತು ಕೌಶಲಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಜ್ಜಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮವೆಂದರೆ, ಭವ್ಯವಾದ ಕಾಲದ ಮಾನದಂಡದಲ್ಲಿ, ಎಂದಿಗೂ, ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯತ್ನಕೂ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರಕದೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಧ್ಯದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ - ವಿವಿ

ನನ್ನ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಧರ್ಮ ಯಾವುದು (ಅಂದರೆ, ನಾಲಕ್ಕು ಆಶ್ರಮಗಳು ಹಾ-ಗೂ ಜೀವನದ ಕರ್ತವ್ಯದ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವ ಧರ್ಮ) ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣತೆ ನಾನು ನನ್ನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತೇನೆ? ಆಶ್ರಮ ಸಮೂಹನ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಗೌರವ ಕಾ-ಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ನಾನು ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕು? ನಾನು, ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಅಥವಾ ಜೀವನದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಬದಲಾಗಿ, ಅವುಗಳಿಂದ ವಿಮುಖನಾಗಿದ್ದೇಯೇ? ಅವುಗಳನ್ನು ತೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೇ? ನನ್ನ ಜೀವನದ ಸಂಘರ್ಷಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಹಾಗೂ, ನನ್ನ ಧರ್ಮ ನೇರವೇರಿಸಲು, ನಾನು ಹೆದರುತ್ತೇನೆಯೇ?

▲ ಆಶ್ರಮ ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT COPY

ತತ್ವಾರ್ಥ

ಪರಮಸತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು, ಪ್ರೋಣ ಹೃದಯವಿಂದ, ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಬಧಿನಾಗಿರುವವನು, ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಥವಾಗುವುದು. ಒಬ್ಬನು, ತನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೊಳ್ಳುವ ಅಥವಾ, ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮುದಾಯಕೋಳ್ಳುವ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವದರಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದರೆ, ಹಾ-ಗೂ ಆತನು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಲು ವಿಫಲನಾದಲ್ಲಿ, ಇದು (ತ್ಯಾಗ) ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿದೆ; ಅಂಥವನು ಕ್ಷಮಾರ್ಥನು. ಆದರೆ, ಸೋಮಾರಿತನ ಹಾಗೂ ಸಾಧಕರ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳ ಬೆನ್ನಣಿಗೆ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ತೋ-ರಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ವಿಮುಖನಾದಲ್ಲಿ, ಅಂಥವನನ್ನು ನಕರಾತ್ಮಕತೆ ಮತ್ತು ಭಯಗಳು ಕಾಡುತ್ತವೆ; ಇಂಥವ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಎಡ ಕೊಡುವುದು, ತನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೂ ಹಾಗೂ, ಇದರಿಂಗೂ ಮಾಡುವ ಆಶ್ರಮಿಕ ಅರ್ಥಾಥವೆಂದು ಪರಿಗಳಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಅವಾಚ್ಯವಾದಾಂತ್ರ ಬಹುನ್ನದಿಪ್ಯಂತಿ ತವಾಹಿತಾಃ ।
ನಿಂದಂತಸ್ತವ ಸಾಮಧ್ಯಂ ತತೋ ದುಃಖಿತರಂ ನು ಕಿರ್ಮಾ ॥ ೩೬ ॥
ತತ್ರಗಳು ನಿನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವರು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುಃಖ ಯಾವುದು?

ಹತೋ ವಾ ಪ್ರಾಪ್ತಸಿ ಸ್ವರ್ಗಂ ಜಿತ್ವಾ ವಾ ಭೋತ್ಸ್ವಸೇ ಮಹಿರ್ಮಾ ।
ತಸ್ಯಾದುತ್ತಿಪ್ಯ ಕೀಂತೇಯ ಯುದ್ಧಾಯ ಕೃತನಿಷಯಃ ॥ ೩೭ ॥
ಸತ್ಯರೆ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಸೇರುವ, ಗೆದ್ದರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆಳುವ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅರ್ಜುನ ಕಾದುಪುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಗಟ್ಟಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಏಳು.

ಸುಖಿದುಃಖೀ ಸಮೇ ಕೃತ್ವಾ ಲಾಭಾಲಾಭೌ ಜಯಾಜಯೋ ।
ತತೋ ಯುದ್ಧಾಯ ಯುಜ್ಯಸ್ವ ನೈವಂ ಪಾಪಮವಾಪ್ತಸಿ ॥ ೩೮ ॥
ಸುಖಿದುಃಖಿಗಳನ್ನು ಲಾಭಾನಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಜಯಾಜಯಿಗಳನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡು. ಹಾಗಾದರೆ ಪಾಪಗಳು ನಿನ್ನನ್ನು ಅಂಟಿಲಾರವು.

ಖಾತ್ರ ಕೇರಭಿಹಿತಾ ಸಾಂಶ್ಯೋ ಬುದ್ಧಿಯೋಗೇ ತ್ವಿರ್ಮಾಂ ಶೈಲಿ ।
ಬುದ್ಧಾ ಯಂಕ್ತೋ ಯಿಯಾ ಪಾರ್ಥ ಕರ್ಮಬಂಧಂ ಪ್ರಹಾಸ್ಯಸಿ ॥ ೩೯ ॥
ಪಾರಾರ್ಥ, ಆತ್ಮನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈ ತಿಳಿವಳಕೆಯನ್ನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಾಂಶ್ಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಚೋಧಿಸಿದೆನು. ಯಾವ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದರೆ ಕರ್ಮಬಂಧಕ್ಕೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಆಯೋಗಸಂಬಂಧವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಇನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ನೇತಾಭಿಕ್ರಮನಾಶೋರಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇವಾಯೋ ನ ವಿದ್ಯತೇ ।
ಸ್ವಸ್ಥಾಪ್ಯಸ್ವ ಧರ್ಮಸ್ವ ತ್ರಾಯೋ ಮಹತೋ ಭಯಾತ್ ॥ ೪೦ ॥
ಇದರ ಆರಂಭ ಮಾತ್ರವೂ ಪ್ರ್ಯಾಫವಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ದೋಷ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಧರ್ಮದ ಅಲ್ಪಾಚರಣೆ ಕೂಡ ಹಿರಿಯ ಪಾತಕದಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಪಂಚಾಯಾತ್ಮಿಕಾ ಬುದ್ಧಿರೇಕೇಹ ಕರುನಂದನ ।
ಉಪಾಳಿಬಾ ಹೃನಂತಾಷ್ಟ ಬುದ್ಧಂಯೋವ್ಯವಸಾಯಿನಾರ್ಮಾ ॥ ೪೧ ॥
ಅರ್ಜುನ, ಈ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೆ ನಿಂತ ಬುದ್ಧಿಯು ಒಂದೇ ಮುಖವಾಗಿರುವುದು. ನೆಲೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿದವರ ಬುದ್ಧಿಯು ಅನೇಕ ಕೊಂಬಗಳುಳ್ಳದ್ವಾಗಿ ಬಗೆ ಬಗೆಯಾಗಿರುವುದು.

ಯಾಮಿಮಾಂ ಪ್ರಷ್ಟಿತಾಂ ವಾಚಂ ಪ್ರವದಂತ್ಯಾವಿಚ್ಚಿತಃ ।
ವೇದವಾದರಥಾಃ ಪಾರ್ಥ ನಾನ್ಯದ್ಸ್ತೇತಿ ವಾದಿನಃ ॥ ೪೨ ॥
ಅರ್ಜುನ, ದಷ್ಟರು ವೇದದ ಮೇಲ್ಮೈಕ್ಕೆ ಕಾಣಿವ ಮಾವಿಸಂತ ಮಾತಿಗೆ ಮರುಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಅಚೆಗಿರುವ ಭಗವತ್ಪತ್ರಕ್ಕೆಂಬ ಹಣ್ಣು ಅವರಿಗೆ ಕಾಣಿಸದು. ಅದಕ್ಕಿಂದೇ ಅವರು ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ - ವಿಲ್

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಎದುರಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಸಂಖಾರಿನ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮನೋಭಾವ ಏನು? ನಾನು ಯಾವುದೇ ತರಹದ ಫಲಿತಾಂಶದ ಕಡೆಗೆ ಸಮಾಜಕ್ಕನಾಗಿದ್ದೇನೆಯೇ? ನನ್ನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರಯತ್ನದ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಒಳ್ಳೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ ಬಂದಾಗ ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಂದ ಮತ್ತು ಅಂತಿಕರ ಫಲಿತಾಂಶ ಬಂದಾಗ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ವಿಮುಖಿತಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇನೆಯೇ? ಗೆಲುವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ, ಸೋಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತೇನೆ, ಲಾಭವನ್ನು ಮುಡುಕುವ ಮತ್ತು ನಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಪ್ರೇರಣೆ ಇಲ್ಲದೇ, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕಲಿಯಬಹುದೇ?

▲ ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT COPY

ತಪ್ಪಾತ್ಮ

ಯಾವಾಗಲೂ ಗೆಲುವನ್ನು ಬಯಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಂತೋಷವಾಗಿರಲು ಬಯಸುವುದು ಎಣ್ಣಿರಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿರುವ ಒಲವು. ಹಾಗೆಯೇ ಅಂತಿಕರವಾದದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಎಂದಿಗೂ ಸೋಳನ್ನು ಬಯಸುತ್ತೇ ಇರುವುದೂ ಕೂಡ, ಸಹಜವಾದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ನಿಜವಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ಹೊಂದಿದ (ಅಂದರೆ, ಆತ್ಮಜ್ಞಾನಿಗೆ) ಷ್ಯಾಕ್ತಿಗೆ, ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಯೆಗಳೂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ರೇಖಿಗೆಳನ್ನು ಎಳೆದಂತೆ; ಆವನು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಕಳಂಕರಹಿತ ಆದುದರಿಂದ, ಯಾವುದೇ ತರಹದ ಕರ್ಮದ ಬಂಧನ ಅವನಿಗಿಲ್ಲ.

ಕಾಮಾಲ್ಯಾನಃ ಸ್ವರ್ಗಪರಾ ಜನ್ಮಕ್ರಮಫಲಪ್ರದಾಮ್ ।

ತೀಯಾವಿಂಷತಿಭೂತಾಂ ಭೋಗ್ಯೈತಯಾಗತಿಂ ಪ್ರತಿ ॥ ೪೩ ॥

ಅವರು ಬಯಕೆಯ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದವರು. ಸ್ವರ್ಗಪೇ ಪುರುಷಾರ್ಥ ಎಂದು ಜ್ಞಮಿಸಿದವರು. ನಮ್ಮನ್ನು ಹಂಟು ಸಾವುಗಳ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಿಸುವ ಕರ್ಮಕಾಂದದ ಕ್ಷಣಿಕ ಭೋಗಭಾಗ್ಯಗಳಿಗೆ ಮರುಳಾದವರು.

ಭೋಗ್ಯೈತಯಾಪ್ರಸಕ್ತಾನಾಂ ತಯಾಪದ್ಯತಚೀತಸಾಮ್ ।

ವ್ಯವಸಾಯಾತ್ಮಿಕಾ ಬುದ್ಧಿಃ ಸಮಾಧಾಂ ನ ವಿಧಿಯತೇ ॥ ೪೪ ॥

ಇಂದಿಯ ಭೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಪತ್ತಾಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾದ ಇಂಧವರು ಫಲಸ್ತುಗಳ (ಹೊಗಳಕ್ಕೆಯ) ಮಾತಿನ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಮರುಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂತವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಂತ ತತ್ವದ ಶಿಳುವಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ತ್ಯೇಗುಣವಿಷಯ ವೇದಾ ನಿಸ್ತ್ರೇಗುಹೋ ಭವಾಜುನ ।

ಲಿಪ್ಯಂದ್ರೋ ನಿತ್ಯಸತ್ಯಸೋ ನಿಯೋರಾಗ್ನೀಮು ಆಶ್ರವಾನ್ ॥ ೪೫ ॥

ಅಜುನಾ, ವೇದಗಳು ತಿಗುಣ ರೂಪವಾದ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ನೀನು ತ್ರಿಗುಣಾತೀತನು ದ್ವಾರಾ ರಹಿತನು ಆಗು. ಶುದ್ಧ ಸರ್ವವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುವವನಾಗಿಯಾ ಯೋಗ ಕ್ಷೇಮಗಳ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲದವನಾಗಿ ಆಗು. ಆಶ್ರನಿಷ್ಟನಾಗಿರು.

ಯಾವಾನರ್ಥ ಉದಪಾನೇ ಸರ್ವತಃ ಸಂಪೂರ್ಣೋದಕೇ ।

ತಾವಾನ್ವೇರಮು ವೇದೇಮು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ವಿಜಾನತಃ ॥ ೪೬ ॥

ಬಾವಿಯಿಂದ ಆಗುವ ಪ್ರಯೋಜನ ಎಲ್ಲಾಡೆಯೂ ತಂಬಿ ಹರಿಯುವ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಆಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಫಲಗಳು ಬ್ರಹ್ಮ ಜ್ಞಾನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕೇ ಸಿಗುವುದು.

ಕರ್ಮಕ್ಷಯೋಧಿಕಾರಸ್ಯೇ ಮಾ ಘರೀಷು ಕದಾಚನ ।

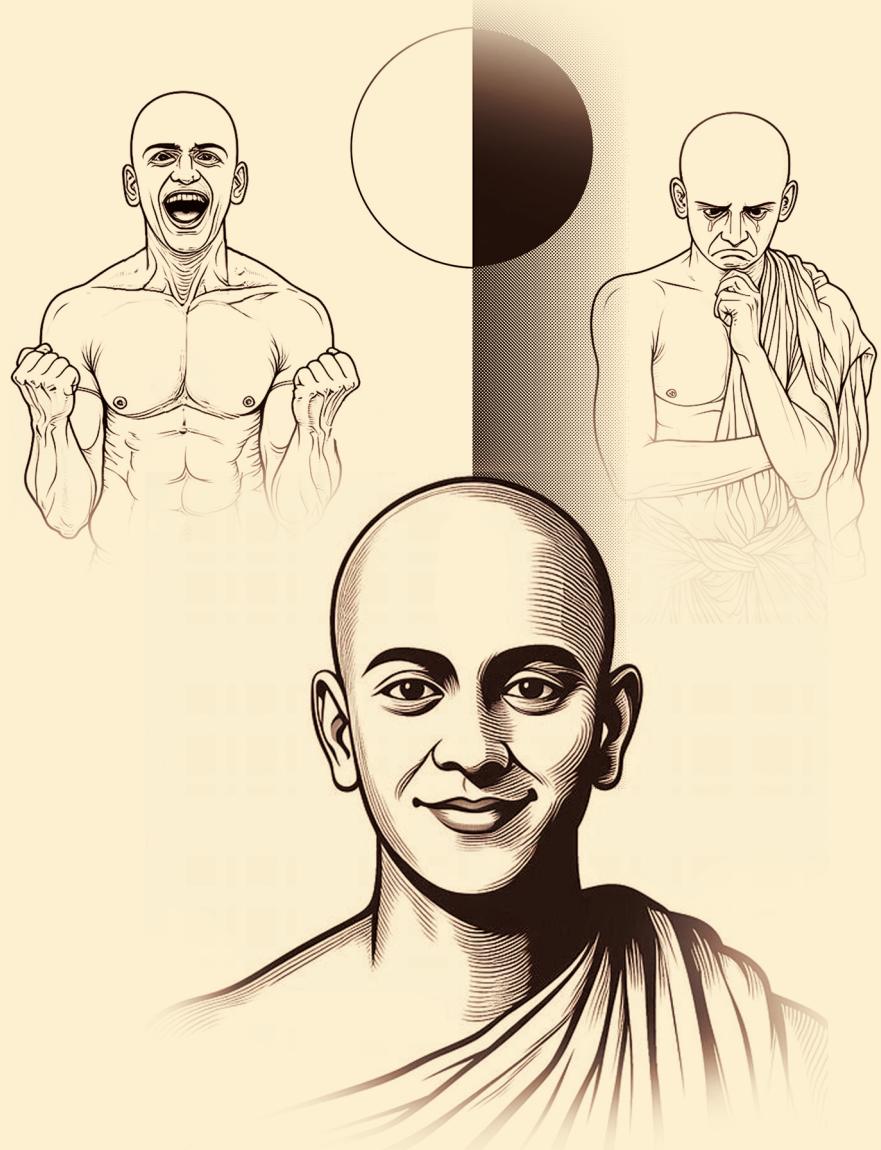
ಮಾ ಕರ್ಮಫಲಹೇತುಭೂರ್ಮಾ ತೇ ಸಂಗೋರಸ್ಯಕರ್ಮಣಿ ॥ ೪೭ ॥

ಕರ್ಮ ಮಾಡುವರುಷ್ಯೇ ನಿನ್ನ ಹಕ್ಕು. ಕರ್ಮಫಲದ ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕು ಸಾಧಿಸಬೇಡ. ಫಲದ ಆಸಯಿಂದ ಕರ್ಮ ಮಾಡಲು ಬೇಡ. ಹಾಗೆಯೇ ಕರ್ಮ ತ್ಯಾಗದ ಕಡೆಗೂ ನಿನ್ನ ಒಲವು ಹರಿಯದಿರಲಿ.

ಯೋಧ್ಯಃ ಕುರು ಕರ್ಮಣಿ ಸಂಗಂ ತ್ಯಕ್ತಾ ಧನಂಜಯ ।

ಸಿದ್ಧಾಸಿದ್ಮೋಃಃ ಸಮೋ ಭೂತ್ವಾ ಸಮತ್ವಂ ಯೋಗ ಉಚ್ಯತೇ ॥ ೪೮ ॥

ಅಜುನ, ಯೋಗ ನಿಷ್ಟನಾಗಿ ಫಲಕ್ಷಾಗಿ ಆಸೆ ಮಾಡದೆ ಫಲ ದೊರೆತರೆ ಹಿಗ್ಗದೆ ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ಕುಗ್ಗದೇ ಒಂದೇ ಭಾವದಿಂದ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡು. ಈ ಸಮರ್ಪಣೆಯೇ ನಿಜವಾದ ಯೋಗ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶೈಲಿ - ಭಿಜಿ

ಒಳ್ಳೆಯದು, ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಸುಂದರ, ಕೊಳಕು, ಬಿಳಿ ಮತ್ತು ಕವ್ಯ ಈ ಮುಂತಾದ ವಿರುದ್ಧ ಜೋಡಿ ಪದಗಳ ಭಾವದಿಂದ ನನ್ನ ಜೀವನದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ಕಳೆರಿತವಾಗಿದೆಯೇ? ನಾನು, ಸದಾ ಇತರರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿದ್ದೇನೆಯೇ? ನನ್ನೊಳಗಿನ ಮತ್ತು ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣವಾಗಿರುವ, ವಿವರೀತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಗೆ ನಾನು ಅಂ-ಟೆಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆಯೇ? ತಟಸ್ಥಳೆಯ ನಿಲುವನ್ನು ತಳೆಯದೇ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅನಿಸಿಕ್ಕಿಗೂ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶಾಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ನಿಲ್ಲುವ ಧ್ಯೇಯವಿದೆಯೇ? ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕಾಡ, ತರೆದ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಸ್ವಿಕಾರ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಒಂದು ಉನ್ನತ ಆಯಾಮಕ್ಕೆ ತರೆದುಕೊಳ್ಳಬ್ಲೇನೇ?

ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT COPY

ಪ್ರಮುಖ

ಎಲ್ಲಾ ಒತ್ತಡದ ಮತ್ತು ಆತಂಕಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ತಕ್ಷಣಾದ ಮಾರ್ಗ-ವಂದರೆ, ನಿಮ್ಮ ದಿನಚರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ದೇಹಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿಗೆ, ಅವು-ಗಳ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏಕ್ರಾಂತಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಅಂದರೆ, ಏನನ್ನು ಮಾಡಲು ಬಯಸದೇ ಇರುವುದು ಮತ್ತು ಏನನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯು ಧ್ಯಾನವೂ ಅಲ್ಲ ಆಥವಾ ನಿಧಿಸುವುದೂ ಅಲ್ಲ. ಇದು, ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮದೊಂದಿಗೆ ನೀವು ಇರುವ ಅತೀ ಸಹಜ ಸ್ಥಿತಿ; ಅಲ್ಲದೇ ಇದು, ಆಳವಾಗಿ ತ್ರುಪ್ತಿ ದಾಯಕವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಆಗಿರೆ. ಸದಾ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂ-ಚದಲ್ಲಿಯೇ ತೊಡಗಿಸುವ, ಶ್ರೀಗುಣಗಳಾದ ಸತ್ಯ ರಜಸ್, ತಮಸ್ ಗಳಿಂದ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯು (ಆತ್ಮದ ಸಹಜ ಸ್ಥಿತಿ) ಮುಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ - ಇಲ್ಲಿ,ಇಲ್ಲಿ

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು, ಪ್ರತಿಫಲಾಪೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲಿದೆಯೇ, ಸಮಚಿತ್ತಾ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಾಡಬ್ಲೋನೇ? ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಅಂತರೆ ಇಲ್ಲಿ ದೊರೆತಾಗಲೂ ಸಹ ಸಮಚಿತ್ತತೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೇನೇ; ಅಂಥಹ ಭಾವನೆಯ ಅಳವಣ್ಣದರೂ ತಿಳಿಯುವ ಕ್ಷಮತೆ ನನ್ನಲ್ಲಿದೆಯೇ? ಹೆಚ್ಚುನವರಂತೆ, ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಕೂಡ, ಎಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಹಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ನೋಡುತ್ತೇನೆಯೇ? ಯಾರಿಂದಲೂ ಏನನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸ್ದೇ, ಏನನ್ನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಂತೆ ನಾನು, ಕೊಡುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಬ್ಲೋನೇ? 'ಏನನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ, ಮಾತ್ರ, ಕೊಡುವ', ಈ ತತ್ವವನ್ನು, ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ, ಹಿತಕರವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು, ನನ್ನ ದಿನನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಯಾವ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಹುದು?

ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT COP

ಪ್ರಶ್ನಾತ್ಮಕ

ಮನಸ್ಸಿನ ಸಮರ್ಪಣನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳಿಂದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶುದ್ಧಿಕರಿಸುವುದು ಅತ್ಯಾಗತ್ಯ. ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಈ ಸಮರ್ಪಣನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ 'ಯೋಗ' ಮತ್ತು ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಯಾರು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವನೇ 'ಯೋಗ'.

ದೂರೇಣ ಹ್ಯಾವರಂ ಕಮ್ಮ ಬುದ್ದಿಯೋಗಾದ್ವನಂಜಯ
ಬುದ್ದಿ ಶರಣಮನ್ವಿಚ್ಚ ಕೃಪಣಾಃ ಫಲಹೇತವಃ ॥ ೪ ॥

ಅಜ್ಞನ, ಇಂತಹ ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗದಿಂತ ಘಲವನ್ನು ಬಯಸಿ ಮಾಡುವ ಕರ್ಮವು ಬಹು ಕೇಳಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜ್ಞಾನ ಯೋಗವನ್ನು ಅಶ್ವಯಾಸ, ಘಲಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ಮ ಮಾಡುವವರು ಶೋಚಿಸ್ತಿರು.

ବୁଦ୍ଧିଯୁକ୍ତୋ ଜହାତିହ ଲଭେ ସୁକୃତଦୟଙ୍କୁ ତେ ।

ತಸ್ಯಾದ್ಮೋಗಾಯ ಯುಜ್ಞಸ್ತ ಯೋಗಃ ಕರ್ಮಸು ಕೌಶಲಮ್ ॥ ೫೦ ॥

సమత్త బుద్ధియుక్తును బదుకిరువాగలే పుట్టి, పాప ఎరడక్కు ఆశీసనాగబ్బలను. ఆద్ధరింద ఆయోగపన్సు ఆక్రయిస్తుంది. యిసువుద్దాకే యిక్క మాడు.

ಕರ್ಮಚಂ ಬುದ್ಧಿಯಕ್ಕೂ ಹಿ ಘಲಂ ತೆಕ್ಕು ಮನೀಷಿಣಾಃ ॥

ಜನ್ಮಬಂಧವಿನಿಮ್ಯಕಾಃ ಪದಂ ಗಚ್ಛಿತ್ವಾನಾಮಯಮ್ ॥ ೫೧ ॥

ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕರ್ಮದ ಫಲವನ್ನು ಬಳಸುವ ಕಾರಣ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳಿಗೆ ದೀರ್ಘ ಸಿರಿತರಾಗಿ ಬಾಳಬಂಧನವನ್ನು ಕಳೆಕ್ಕೊಂಡು ದೂರ್ಜ್ಯದೂರ್ವಾದ ಪರಮ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಯದ್ದು ತೇ ಮೋಹಕಲಿಲಂ ಬುದ್ವಿವ್ಯತಿತರಿಷ್ಯತಿ ।

ತೆದ್ದಾ ಗೆಂತಾಸಿ ನಿವೇದಂ ಶೋತವ್ಯಾಸ್ ಶುತ್ತಸ್ ಚ ॥ ೫೨ ॥

నెన్న మనక్క తప్ప తీచెయి మలిసన్న కళచేండాగ నీను కేళద, కేళలువ ఎల్ల లపదేళ సూఫ్ కూగుతడ.

ಮುಕ್ತಿವಿಪ್ರತಿಪನ್ನಾ ತೇ ಯದಾ ಸಾಸ್ತ್ರಿತಿ ನಶ್ಲೇಷಾ ।

ಸಮಾಧಾವಚಲಾ ಬುದ್ಧಿಸದಾ ಯೋಗಮವಾಪ್ಸಿ ॥ ೫೨ ॥

వేదవాదగళింపు చంచలవాగిరువ నన్న బుద్ధియు ఏపయగళిగేరగడే, అలుగాడదే ఆత్మన్నల్ని సేలేయాగి నింతాగి ఆటచేడనే కొడిదపనాగిరువే.

ଓଡ଼ିଆ ଲବାଚ

ಸಿತಪ್ಪಜ್ಞಸ್ಯ ಕಾ ಭಾಷಾ ಸಮಾಧಿಸ್ಯಸ್ಯ ಕೇಶವ ।

ಸಿತದ್ವಿಃ ಕಿಂ ಪ್ರಭಾವೇತ ಕಿರ್ಮಾಸಿತ ವಜೇತ ಕಿರ್ಮ್ ॥ ೫೪ ॥

ಅಬ್ಜನ್‌ನನು ಹೇಳಿದನು, ಕೇವಲ ಸಮಾಧಿನಿವ್ಯವಾದ ಸ್ಥಿತಪ್ರಭ್ರಜನ ಲಕ್ಷಣವೇನು? ಅವನು ಹೇಗೆ ಮಾತ್ರಾದುತ್ತಾನೆ? ಹೇಗೆ ಇರುತ್ತಾನೆ? ಹೇಗೆ ಘ್ರವರಿಸುತ್ತಾನೆ?

ಶ್ರೀಭಗವಾನುವಾಚ ।

ಪ್ರಜಹಾತಿ ಯದಾ ಕಾಮಾನವಾನಾಧ್ರ ಮನೋಗತಾನ್ ।

ಆತನೇ ವಾತನಾ ತುಷ್ಟಿ ಸಿತಪ್ಪ ಜ್ಞಾಸ್ಯದೋಚ್ಚಿತೇ ॥ ೫೫ ॥

అట్టణా, మనస్థిర్యులు బయికేగ్గాన్ని బిట్టగ్గా అవను తన్నందలే తన్నటి త్రప్తానాగి ఆక్షేదల్ని సిరపాద బుద్ధియుళపానుతానే.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶೈಖಿಕ - ೫೦

ನನ್ನ ಭಾಷ್ಯಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ನನ್ನ ಅಂತರಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆಯೇ? ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೆಲಸದ ಒತ್ತಡ ಇರುವಾಗ ನನ್ನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆಯೇ? ನನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಾಮರ್ಶ್ಯದಿಂದ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ನನ್ನ ಸಮರ್ಪಣೆಯುವಿ ಯೋಗಕ್ಕೆ ಮುಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ತಾಳ್ಳೆ ಮತ್ತು ನಿರಂತರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಗೀತೆಯ ದೃಷ್ಟಿ ಕೊನದಂತೆ ಈ ಲೌಕಿಕ ಲಾಭ ನಷ್ಟವನ್ನು ಮೀರಿ, ಮಾನಸಿಕ ಸಮರ್ಪದ ಸ್ಥಿತಿ ಪಡೆಯಲು ಬೇಕಾದ ಗೀತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯೇನ ನಾಗಿದೆಯೇ?

▲ ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT COPY

ತತ್ವಾತ್ಮಕ

ಯೋಗಭ್ಯಾಸದ ಉದ್ದೇಶವು, ಜೀವನಕ್ಕೆ ಆಗತ್ಯವಾದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಚಿಷ್ಟಿಸುವುದು. ಒಂದು ವಾಹನವನ್ನು ಓದಿಸಲು ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ಹೇಗೆ ಬೇಕೋ ಹಾಗೆಯೇ, ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ನಮಗೆ ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಕೌಶಲ್ಯದಿಂದ, ಅರ್ಥಾತ್ ಮನೋಭಾವದಿಂದ, ಪ್ರತಿಫಲಾಪಕ್ಷ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಒಬ್ಬ ಕರ್ಮ-ಯೋಗಿಯು, ಶ್ರೀಯೆಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾದ ಬಂಧನದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ - ೫೫೨, ೫೫೩

ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಯೋಗ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಿನ ಸ್ಥಿರತೆ ಸಾಧಿಸಿದೆಯೇ? ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ನಾನು, ಅಸ್ವಾಷ ಮತ್ತು ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿದ್ದೆನೆಯೇ? ಅನುಮಾನಗಳನ್ನು ಪರಿಪರಿಸಿ-ಕೊಳ್ಳಲು ನನ್ನ ಬಳಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಾರ್ಗವಿದೆಯೇ? ಇದಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಯಾವುದು? ಬೋಧನೆಯೇ ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ? ಯಾವುದನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುತ್ತೇನೆ? ಈ ಬಾಹ್ಯ ಆಶ್ರಯಗಳ ಮೂಲಕ, ನನ್ನ ಒಳಗಿರುವ ಗುರುತತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಹಚ್ಚೇನ ತಲ್ಲಿನತೆ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಭಾವನೆ ಇದೆಯೇ?

▲ ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT COPY

ತಪ್ಪಿತಿ

ಬ್ರಹ್ಮಯಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಡಲಿಸಿ ಹೊರ ತರುವುದೇ ಗುರುಗಳ ಮತ್ತು ಪುರಾಣ ಗ್ರಂಥಗಳ ಉದ್ದೇಶ. ಗೊಂದಲಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಪ್ರಯಾಣಿದ ಒಂದು ಬಾಗವಾಗಿದೆ. ಲೋಕ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಮೂರಂಸಿದಿರೆ ಉನ್ನತ ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಹೀಗೆ ನಾವು ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿದಾಗ ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಷಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ - ೫೫

ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಸ್ಥಿತಿ ಯಾವುದು ಎಂದು ನಾನು ಅಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆಯೇ? ಸಂತರ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದೇಯೇ? ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಕಾಸದ ಮುಂದಿನ ಹಂತ ಯಾವುದು? ನಾನು ಯಾವ ಹಂತವನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಬಯಸಬಹುದು? ಅಂತಿಮ ವಿಮೋಚನೆ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಬಗೆಗಿನ ನನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯು, ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೇರಿತಿಸುತ್ತದೆಯೇ?

೫ ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT COPY

ಪ್ರಾರ್ಥಿಕ

ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ಜನರಿಂದ ನಾವು ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಸಾಧು, ಸಂತರು ಸಾಧಿಸಿದ ಭಾವ್ಯಸ್ಥಿತಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಆಂತರಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಒಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಅಧ್ಯೋಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಕ್ಷಾ ಆಂತರಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಜೆನಾಗಿ ಅಧ್ಯೋಸಿಕೊಳ್ಳಲು ದರಿಂದ, ತಪ್ಪು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ತಪ್ಪು ನಿರ್ಧಾರಗಳಿಂದ ದೂರವಿರಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಹಾ ಶ್ಲೋಕ - ೫೫

ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಾಗದಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಆಸೆಗಳು ಯಾವುವು? ನನ್ನನ್ನು ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಎಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಮಾನಸಿಕ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಮತ್ತು ಭಾವೋದ್ಯೇಕಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೆ ತ್ಯಜಿಸಬಹುದು? ಆನಂದ ಮತ್ತು ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬನ ಸ್ವಂತ ಆತ್ಮದಲ್ಲಿಯೇ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂಬುದರ ಅರ್ಥವೇನು?

▲ ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT COPY

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಒಬ್ಬ ನಿಜವಾದ ಯೋಗಿ ಅಥವಾ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯು ಯಾರೆಂದರೆ, ತನ್ನ ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ, ಯಾವುದರ ಮೇಲೆಯೂ ಅಥವಾ ಯಾರ ಮೇಲೆಯೂ ಅವಲಂಬಿತನಾಗದಿದ್ದವನು. ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಆತ್ಮದಲ್ಲಿಯೇ ಸುಖ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷ ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವ ಇವನು, ಯಾವುದೇ ಲೋಕ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಹಾತೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

ದು:ಖೀಷ್ಣಮುದ್ದಿಗ್ರಮನಾ: ಸುಖೀಷು ವಿಗತಸ್ವರೂಪಃ ।

ವೀತರಾಗಭಯಕ್ಕೋಧಃ ಸ್ತಿತಿಧಿಮುಖನಿರುಚ್ಯತೇ ॥ ೫೯ ॥

ದು:ಖಿಗಳು ಬಂದಾಗ ತಳವಳಗೊಳ್ಳದೆ, ಸುಖಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ಇಷ್ಟೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಒಲವು, ಹದರಿಕೆ, ಸಿಟ್ಟು ಇಂಥ ಭಾವಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗದೆ ಆತ್ಮವಿಚಾರವನ್ನೇ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವವನು ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಯಃ ಸರ್ವತ್ವಾನಭಿಸ್ಯೇಹಸ್ತತತ್ವಪ್ರಪಂಚಾರ್ಥಃ ।

ನಾಭಿನಂದತಿ ನ ದ್ಯೇಷ್ಟಿ ತಸ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪ್ರತಿಸ್ಯಿತಾ ॥ ೫೧ ॥

ಯಾವುದನ್ನೂ ಅಲಿಯಾಗಿ ಹಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಬಳ್ಳಿಯದೂ, ಕೆಂಪ್ರದ್ವಾ ಒದಗಿ ಬಂದಾಗ ಹಿಗ್ದೇ, ಕುಗ್ಗದೇ ಸಮವಾಗಿ ಕಾಳಿಬ್ಲಾಷನ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಯದಾ ಸಂಹರತೇ ಚಾಯಂ ಕೂರ್ಮೋರ್ವಂಗಾನೀವ ಸರ್ವಶಃ ।

ಇಂದ್ರಯಾಂಧೋಂಧಿಯಾಧೇಂಬ್ರಸ್ಯಸ್ತಾಪ್ತಾ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪ್ರತಿಸ್ಯಿತಾ ॥ ೫೨ ॥

ಅಮಯು ತನ್ನ ಅವಯವಗಳನ್ನು ಎಳ್ಳ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಒಳ ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೊರಗೂ ವಿಷಯಗ್ಗೆ ಇಂದ ಇಂದಿಯಾಗಳನ್ನು ಅಂತಮೂರ್ವಿಗೊಳಿಸಬಲ್ಲವನ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ವಿಷಯಾ ವಿನಿವರ್ತಣತೇ ನಿರಾಹಾರಸ್ಯ ದೇಹಿನಃ ।

ರಸವರ್ಚಂ ರಸೋರ್ವಪ್ಯಸ್ಯ ಪರಂ ದೃಷ್ಟಾ ನಿವರ್ತಣತೇ ॥ ೫೩ ॥

ಆಹಾರ ನಿಗ್ರಹದಿಂದ ಜೀವನಿಗೆ ವಿಷಯ ಭೋಗದ ಶಕ್ತಿ ಕುಂದುವುದೇ ಹೊರತು ಭೋಗದ ಬಯಕೆ ಕುಂದುವಿದ್ಭಿ. ಭಗವಂತನ ದರ್ಶನವಾದಾಗಲೇ ಈ ಬಯಕೆಯನ್ನೂ ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ.

ಯತ್ತೋ ಹೃಷಿ ಕೌಂತೇಯ ಪುರುಷಸ್ಯ ವಿಪ್ರಿತಃ ।

ಇಂದ್ರಯಾಂಧಿ ಪ್ರಮಾಧಿನಿ ಹರಂತಿ ಪ್ರಸಭಂ ಮನಃ ॥ ೫೪ ॥

ಪತ್ತು ಕಡಗೂ ಎಳೆಯುವಂತ ಇಂದಿಯಾಗಕು ಪ್ರಯತ್ನಿತೀಲನಾದ ಜ್ಞಾನಿಯ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಬಲಾತ್ಮಾರವಾಗಿ ಅಪರಿಸಿಬಿಡುವವು.

ತಾನಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಸಂಯಮ್ಯ ಯುತ್ಕ ಆಸೀತ ಮತ್ತರಃ ।

ಹತೇ ಹೀ ಯಸ್ಯೋಂಧಿಯಾಂಧಿ ತಸ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಪ್ರತಿಸ್ಯಿತಾ ॥ ೫೫ ॥

ಅಪ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಗಿಡಿದು ನಸ್ಸನ್ನೇ ಗಡಿಯೆಂದು ನಸ್ಸಲ್ಲಿಯೇ ಮನಸ್ಸಿಡಬೇಕು. ಯಾರ ಇಂದಿಯಾಗಳು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿರುವರ್ವೋ ಅವನ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಧ್ಯಾಯತೋ ವಿಷಯಾನ್ವಂಸಃ ಸಂಗಸ್ತೇಷೂಪಜಾಯತೇ ।

ಸಂಗಾತ್ತಂಜಾಯತೇ ಕಾಮಃ ಕಾಮಾತ್ಮೋರ್ವಂಭಿಜಾಯತೇ ॥ ೫೬ ॥

ಸುಖ ಸಾಧನಗಳನ್ನೇ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಅವನಿಗೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿ ಮಂಟ್ಪತ್ತದೆ. ಆಸ್ತಿಯಿಂದ ಬಯಕೆ ಮಂಟ್ಪತ್ತದೆ. ಬಯಕೆ ಕಡೆರದಾಗ ಸಿಟ್ಟು ತಲೆ ಹಾಕುತ್ತದೆ.

DRAFT

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶೈಲಿ - ಶಿಶಿ, ಶಿಶಿ

ವೈಫಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ನಷ್ಟಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಕುಗಿಸುತ್ತವೆಯೇ? ಅವುಗಳನ್ನು ವೈ-ಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಪರಿಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆಯೇ? ಅದು ನನ್ನ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಲು ನಾನು ಬಿಡುತ್ತೇನೆಯೇ? ಯಶಸ್ವಿ ಮತ್ತು ಲಾಭ ಬಂದಾಗ ಹೇಗೆರುತ್ತದೆ? ನಾನು ಅತಿಯಾಗಿ ಉತ್ಸುಕನಾಗುತ್ತೇನೆಯೇ? ಅದು ನನ್ನನ್ನು ಅಹಂಕಾರಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಇತರರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರಾಕರಣ ಭಾವ ಹೊಂದುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ? ಜೀವನದ ಸನ್ನಿಹಿತದಲ್ಲಿ, ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟಿದ್ದು ಎಂದು ನಾನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಿಷಾಯಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೇನೆಯೇ?

▲ ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT COPY

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಧನಾತ್ಮಕ ಘಟಿತಾಂಶಗಳ ಕಡೆಗೆ ಒಲವು ಮತ್ತು ಶುಷ್ಕಾತ್ಮಕ ಘಟಿತಾಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮುಖತೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಒಬ್ಬ ಯೋಗಿಗೆ, ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಭ್ಯಾಸದ ಗುರಿ, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಅನುಕೂಲಕರ ಸಂಭಫ ವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಅಲ್ಲ, ಎಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೇ ಆಗಿರೆ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ - ೫೫

ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣಾಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾನು ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆ? ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಿ-ದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅತಿಯಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಯೇ? ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯುವ, ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಚೋದನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅರಿವಿದೆಯೇ? ಆಕರ್ಷಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪ್ರ-ಸ್ತುತಪಡಿಸುವ, ನಮ್ಮ ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಚೋದನಗಳಾದ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ನೆನಪುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅರಿವಿದೆಯೇ? ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಯಾವುದಾರೂ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆಯೇ? ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಅಭಿವೃ-ದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು?

▲ ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT COPY

ತತ್ವಾತ್ಮಕ

ಸಾಫ್ಟ್‌ವರ್‌ವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಜ್ಞಾ-ಪ್ರಾರ್ಥಕ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಸನಗಳ ಹಾನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆಶಯ (ವ್ಯಾಸನಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂಬ) ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಸತಾಗಿ ಧನಾತ್ಮಕ ಆಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಸತತವಾಗಿ ಆತ್ಮ ಶೋಧನೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ, ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುವ ಕ್ರಮಗಳು ಉತ್ತಮ ವಿಧಾನವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಕ್ಷೋಧಾದ್ವರ್ಪತಿ ಸಂಪೋದಃ ಸಂಪೋದಾತ್ ಸ್ವತ್ತಿವಿಭ್ರಮಃ ।

ಸ್ವತ್ತಿಭ್ರಂಶಾದ್ವಿಧಿನಾಶೋ ಬುದ್ಧಿನಾಶಾತ್ತಣಿತ್ಯತಿ ॥ ೪೫ ॥

ಸಿಟ್ಟನ ಮರಿ ಅವಿವೆಕ. ಅವಿವೆಕದಿಂದ ಧರ್ಮ ಅಧರ್ಮಗಳ ಮರೆವು. ಇಂತ ಮರೆವಿನಿಂದ ಬುದ್ಧಿ ಕೆಮ್ಮತದೆ. ಬುದ್ಧಿ ಕೆಡುವುದೇ ಎಲ್ಲ ಅನಧರ್ಮದ ಮೂಲ.

ರಾಗದ್ವೇಷವಿಮುಕ್ತೇಸ್ತು ವಿಷಯಾನಂದಿಯೈಶ್ವರನ್ ।

ಆತ್ಮವಶ್ಯೈವಿಧೇಯಾತ್ಮಾ ಪ್ರಸಾದಮಧಿಗಚ್ಚತಿ ॥ ೪೬ ॥

ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಸ್ತಿ ಆಗಲೇ ದ್ವೇಷವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿರುವ ಇಂದಿ-ಯಗಳಿಂದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಳಸುವವರ ಮನಸ್ಸು ತಿಳಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸಾದೇ ಸರ್ವದುಃಖಾನಾಂ ಹಾನಿರಸ್ಯೋಪಜಾಯತೇ ।

ಕ್ಷಾಸ್ಯನ್ ಚೇತಸೋ ಹ್ಯಾಶು ಬುದ್ಧಿ ಪರಯವತಿಪ್ಯತೇ ॥ ೪೭ ॥

ಮನಸ್ಸು ತಿಳಿಯಾದಾಗ ದುಃಖಗಳಲ್ಲಿ ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ. ತಿಳಿಯಾದ ಮನಸ್ಸಿನವರ ಬುದ್ಧಿ ಬೇಗ ಭಗವಂ-ತನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳುತ್ತದೆ.

ನಾಸ್ತಿ ಬುದ್ಧಿರಯುತ್ಸ್ಯ ನ ಚಾಯುತ್ಸ್ಯ ಭಾವನಾ ।

ನ ಚಾಭಾವಯಃ ಶಾಂತಿರತಾಂತಸ್ಯ ಕುತಃ ಸುಖಮ್ ॥ ೪೮ ॥

ಮನಸ್ಸು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿರದವನಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ಸಿದ್ಧಿ ಇಲ್ಲ. ಧ್ಯಾನವು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಧ್ಯಾನ ಇಲ್ಲದೆ ಶಾಂತಿ ಇಲ್ಲ. ಶಾಂತಿ ಇಲ್ಲದವನಿಗೆ ಸುಖವಲ್ಲಿಯದು!

ಇಂತ್ರಿಯಾಣಂ ಹಿ ಚರತಾಂ ಯನ್ನಮೋರನುವಿಧಿಯತೇ ।

ತದಸ್ಯ ಹರತಿ ಪ್ರಜ್ಞಾಂ ವಾಯುನಾರ್ವಮಿವಾಂಭಃ ॥ ೪೯ ॥

ವಿಷಯಗಳತ್ತ ಹರಿಯುವ ಇಂದಿಯಗಳ ಜ್ಞಾನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೋಗೋಟಕರೆ ಅದು ನಡು ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಡಗನ್ನು ಬಿರುಗಾಳಿ ಹೇಗೆ ಹಾರಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೋ ಹಾಗೆ, ಸಾಧಕನ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹಾರಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ.

ತಸ್ಯಾದ್ವಂತ್ಸ್ಯ ಮಹಾಭಾಯೋ ನಿಗ್ರಹಿತಾನಿ ಸರ್ವತಃ ।

ಇಂತ್ರಿಯಾಣಂದಿಯಾಧೇಽಭ್ಯಾಸ್ಯಸ್ತ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞಾಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಾ ॥ ೫೦ ॥

ಅದ್ವರಿಂದ ಅಜ್ಞಾನ ಯಾವ ಇಂದಿಯಗಳು ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ವಿಷಯಗಳಿಂದಲೂ ಪಾರಾಗಿ ಅಂತಮ್ಯ-ಖಿವಾಗಿದೆಯೋ ಅವನ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಯಾ ನಿಶಾ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ತಸ್ಯಾಂ ಜಾಗತ್ ಸಂಯಮೀ ।

ಯಸ್ಯಾಂ ಜಾಗ್ರತಿ ಭೂತಾನಿ ಸಾ ನಿಶಾ ಪಶ್ಯತೋ ಮುನೇಃ ॥ ೫೧ ॥

ಸಾಧಾರಣ ಮನಸ್ಯರಿಗೆ ರಾತ್ರಿಯಂತಿರುವ ಜ್ಞಾನ ದರ್ಶಯಲ್ಲಿ ಯೋಗಿ ಎಚ್ಚಿತಿರುವನು. ಅವರಿಗೆ ಹಗಲಿ-ನಂತಿರುವ ಭೂತೆಣಜ್ಞ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ ನಿಧಿಸುತ್ತಾನೆ. (ಅಂದರೆ ಭೂತೆಗಿಯ ರಾತ್ರಿ ಯೋಗಿಗೆ ಹಗಲು, ಯೋಗಿಯ ರಾತ್ರಿ ಭೂತೆಗಿಗೆ ಹಗಲು.)

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ - ೪೨, ೪೩

ನನ್ನ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಈ ‘ಪತನದ ಏಣಿ’ ಯ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅರಿವಿದೆಯೇ? ಜನರು ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅತಿಯಾಗಿ ಚಿಂತಿಸುವುದರಿಂದ ಮೋಹಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅರಿವಿದೆಯೇ? ಆಸೇಂದ್ರಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾದಾಗ, ಕೈಗ್ರಾಧದ ಘಟನೆಗಳು ಹೇಗೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅರಿವಿದೆಯೇ? ನಾನು, ಈ ಕೋಷದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಅವು ಹೇಗೆ, ನನ್ನ ಒಕ್ಕೊಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಮರಯಿಸಿ, ಭ್ರಮಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದು ಮತ್ತು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಒಕ್ಕೊಂದು, ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಸರಿ, ತಪ್ಪ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು, ವಿವೇಚಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಕಾಣಬಹುದೇ? ಇತರರ ಜೀವನವನದಲ್ಲಿರುವ ಈ ‘ಪತನದ ಏಣಿ’ ಯನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಗಮನಿಸಿ, ನಾನು, ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಠ ಕಲೆಯಬಲ್ಲೇನೇ?

ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT COPY

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಈ ‘ಪತನದ ಏಣಿ’ ಯಿಂದಾಗಿ ಹೇಗೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಕೆಟ್ಟ ಕಾರಣದ ಸರಪಳಿಯಾಗಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ಪತನದ ಹಾದಿಗೆ ತಕ್ಷಣವುದೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಗೀತೆಯು ಸುಸ್ವಾಪ್ತ ಒಳ ಬೆಳೆಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಘಟನಾಸರಪಳಿಗೆ ಜನರು ಬಲಿಯಾದ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ನೋಡಬಹುದು. ಈ ಸರಮಾಲೆಯ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಹೊರಬರುವುದು(ಅಂದರೆ, ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಹೊರಬಂದು, ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿ ತಲುಪಲು) ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಧ್ಯಾಂಶ - ೪೨, ೪೩

ದೀರ್ಘಾರವಧಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಳೆಯದು ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಳೆಯದು ಮಾಡುವ, ಇವೆಡರ ನಡುವೆ, ನನ್ನ ಹಿತ ಯಾವುದರಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ವಿವೇಚಿಸುವ ನನ್ನ ಸಾಮಧ್ಯ- ಎಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ? ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಒಳೆಯದು ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು, ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಳ್ಳೇನೆ? ಯಾವುದೇ ಭೋಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿವೆ; ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಹಾಡಿದ ಮನಸ್ಸು (ತಮು) ಮತ್ತು ಇವಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಒಡುವ ಬೌದ್ಧಿಕ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು (ದಮು); ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಒಮ್ಮೆ ವೇಗವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಸುವುದರಿಂದ, ಹೆಚ್ಚಿನವರಿಗೆ, ಅವಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡೂ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದ ಕೆಲವೊಂದು ಸನ್ನೇಹಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬ್ಲೀರೇ? ನೀವು ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು?

DRAFT COP

ತತ್ವಾತ್ಮಕ

ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ದಾಸರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ! ಆಘನಿಕ ಜಗತ್ತು ಇವತ್ತು ಇದನ್ನು ಸಹಜ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಲ್ಲದೇ, ಅಂತಹ ಜೀವನವನ್ನು ಹೈಭವಿಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಇಂತಹ ಭೋಗಲಾಲಸೆಯ ಬದುಕನ್ನು ಆಶಿಸುವವರು, ದೀರ್ಘಾರವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಶೋ-ಜನೀಯ ಸ್ಥಿತಿ ತಲುಪುವುದು ಬಿಡಿತ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪಥದಲ್ಲಿರುವ ಅನನ್ಯಭವಿಗಳಿಗೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಧರ್ಮಗಳು, ಇಂದ್ರಿಯ ಸಂಯಮ ಸಾಧಿಸಲು ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಯಾರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಗಾಢವಾಗಿ ಬದ್ದರಾಗಿರುವರೋ ಅವರಿಗೆ, ಮಾನಸಿಕ ಸಂಯಮವೇ ಆತ್ಮತ್ತಮ ಅಭ್ಯಾಸ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ - ೪೯

ದೇವನಂದನ ಜೀವನದ ಜಂಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧನವಾಗಿ ನಾನು ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಎರು-ರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೇ? ನಿದ್ರೆಯಿಂದ, ಪ್ರತಿದಿನ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಎಳಿಸುವ ಆ ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶದ ಅರಿವು ನನಗಿದೆಯೇ? ಸೋಮಾರಿತನ ಮತ್ತು ಬೆಂಸರದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ನನ್ನ ದಿ-ನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಹೊಂದಿದೆಯೇ?

ನಾನು ಎಚ್ಚರದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಂತಿಮ ವಾಸ್ತವವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇನೆಯೇ ಅಥವಾ, ಇದ-ಕ್ಕಿಂತ ಹಚ್ಚಿನದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲಾಗೇ? ಸಮಾಜದ ರೀತಿ - ನೀತಿ ಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿರುವ ಜೀವನದ ಹೊನೆ ಮೊದಲಿಲ್ಲದ ಸ್ವಫ್ರೇಚ್ಯಾಯಲ್ಲಿ, ನಾಗಾಲೋಣದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದೇನೆಯೇ? ಎಚ್ಚರ ಮತ್ತು ನಿದ್ರೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಮಧ್ಯ, ನಾನು ಮುಷ್ಣ ಮುನಿಗಳಿಂತೆ, ಹೇಗೆ ಉನ್ನತ ಜಾಗೃತಿ, ಪ್ರಜ್ಞಾ ಬೆಳೆಸಿಯಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು?

ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ

DRAFT COP

ತತ್ವಾತ್ಮಕ

ನಮ್ಮೆಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು, ತಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಪ್ರಚೋದನೆಗಳಿಂದ ಸೆಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಜ್ಞಾಹಿನ ಹಾಗೂ ನಿರಭರಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ; ಅಂತಹ ಜೀವನವಾದರೂ ಎಂ-ತಮ್ಮದು; ನಿತ್ಯೇಗೆ ಸಮನಾದ ಜೀವನವೇ ಆಗಿದೆ! ಇನ್ನು ಕೆಲವರು, ತಮ್ಮ ಆಸೆ ಮತ್ತು ಭಾವೋದ್ರೇಕಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರೇತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ; ಅಂತಹವರಿಗೆ, ತಮ್ಮ ಪರಮ ಸಂತೋಷವು ಎಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ವಿವೇಚನೆವ ಶಕ್ತಿಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಎಚ್ಚರವಾ-ಗಿರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಜೀವನವನ್ನು ಸದಾ ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಜೀವಿಸಿ, ಅದರ ರಸಾಸ್ವಾದ ಸವಿಯುವ ಕಲೆಯೇ ಆಗಿದೆ!

ಆಪ್ರಾಯಮಾಣಮಚಲಪ್ರತಿಷ್ಠಂ
ಸಮುದ್ರಮಾಪಃ ಪ್ರವಿಶಂತಿ ಯದ್ವತ್ತಾ ।

ತದ್ವತ್ತಾಮಾ ಯಂ ಪ್ರವಿಶಂತಿ ಸವೇಂ

ಸ ಶಾಂತಿಮಾಪ್ನೋತಿ ನ ಕಾಮಕಾಮೀ ॥ ೨೦ ॥

ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ನೀರು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಾಡದೆ ನೆಲೆಯಾಗಿರುವ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಹೊರಗಳ ನೀ-
ರುಗಳು ಹೇಗೆ ಸೇರಿ ಹೋಗುವವೇ ಹಾಗೆ ಬಯಕೆಗಳೆಲ್ಲ ಯಾವನೋಳಗೆ ಸೇರಿ ಹೋಗುವವೇ ಅವನು
ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಬಯಕೆಗಳ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತುವವನಿಗೆ ಎಂದೂ ಶಾಂತಿ ಇಲ್ಲ.

ವಿಹಾಯ ಕಾಮಾನ್ಯಃ ಸರ್ವಾನ್ವಮಾಂಶ್ಚರಂತಿ ನಿಷ್ಪತ್ತಹಃ ।
ನಿಮಾರೋ ನಿರಹಂಕಾರಃ ಸ ಶಾಂತಿಮಧಿಗಳ್ಭತಿ ॥ ೨೧ ॥

ಎಲ್ಲ ಕಾಮನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆಸೆಯೂ, ಮಮಕಾರವೂ, ಅಹಂಕಾರವೂ ಇಲ್ಲದ ಪುರುಷನು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು
ಪಡೆಯಬಳ್ಳಿನು.

ಏಮೂ ಭಾರ್ತಿಃ ಸ್ಥಿತಿಃ ಪಾಥರ ನೈನಾಂ ಪಾಪ್ಯ ವಿಮುಹ್ಯತಿ ।
ಸ್ಥಿತಾಪ್ಯಾಮಂತಕಾಲೇವಿ ಬ್ರಹ್ಮನಿವಾರಣಾಮೃಷ್ಟತಿ ॥ ೨೨ ॥

ಅರ್ಜುನ, ಇದು ಭಗವಂತನನ್ನು ನೆಲೆಗೊಂಡವನ ಬದುಕಿನ ರೀತಿ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದವರು ಮತ್ತೆ
ದಾರಿ ತಪ್ಯಪ್ಯದಿಲ್ಲ. ಜೀವನದ ಕೊನೆಯ ಕ್ಷಣಿದ ತನಕ ಇದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡವನು ಆನಂದಮಯವಾದ
ಭಗವಂತನನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

DRAFT COPY

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವದ್ಗೀತಾ ರೂಪೀ ಉಪನಿಷತ್, ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯಾ, ಯೋಗಶಾಸ್ತ್ರ
ವಿಷಯವಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹಾಗೂ ಅರ್ಜುನರ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ,
‘ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗ’ ಎಂಬ ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣ

ಮಹಾ ಶ್ಲೋಕ - ೨೦, ೨೧

ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ, ಗುರಿಗಳು ಮತ್ತು ಆಸೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೇಗೆ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ? ನನ್ನ ಜೀವನದ ಉದಾತ್ತ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದೆ? ಆದರೆ ಅದರಿಂದಾಗುವ ಅಂತಿಮ ಫಲಿತಾಂಶಗಳಿಂದಾಗಿ ವಿಚಲಿತನಾಗದೇ ಇರಬಹುದೆ? ನನ್ನ ಆಸೆಗಳ ಸ್ಥರೂಪವೇನು? ಅವು ಸ್ವಾರ್ಥತೆ, ಹಾನಿಕಾರಕ ಮತ್ತು ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಹೊಡಿವೇಯೇ? ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಮಾಡುಕುವ ನನ್ನ ನಿಜವಾದ ಉದ್ದೇಶವೇನು? ಎಲ್ಲರಿಂದ ಸ್ವಿಕೃತಿ, ಆತ್ಮ ಗೌರವ, ಸ್ವಯಂ ಅಂಗಿಕಾರ ಇತ್ಯಾದಿ, ಪಡೆಯಲೆಂದೆ? ಬಾಹ್ಯ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಸಿಗುವ ಪ್ರತಿಫಲದಾಸೆಯಿಂದ ಮಾಡುವ (ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯ) ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಆತ್ಮ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಮನೋಭಾವದತ್ತ ಹೊರಳಿಸುವ ಪಾರವನ್ನು ನನ್ನ ಜೀವನದ ಸ್ವಿವೇಶಗಳಿಂದ ಹೇಗೆ ಕಲೀಯಬಹುದು? ವಿಶ್ವಕೂ ಹಿತವಾಗುವಹಾಗೆ, ನನ್ನ ಗುರಿಯ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು, ಇನ್ನು ಯಾವ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬಹುದು?

ಉತ್ತರ ವಿವರಣೆ

DRAFT COP

ಪ್ರಾತ್ರಿಕ

ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಅಗತ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆಯೂ ಬಂಧನಗಳನ್ನು ಹೇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ಇಂದ್ರಿಯ ತೃಪ್ತಿ ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳ ಒಡೆತನಕ್ಕೂ ಸ್ಥರ ಮಾತ್ರವೇ, ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರಿಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಏಕೆಂದರೆ, ಅಂತಹ ಹಂಬಳಗಳಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ಕೊನೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ. ತಮ್ಮ 'ಅಸ್ತಿತ್ವ ಅನಂತ' ಎಂದು ಯಾರು ಅರಿಯುತ್ತಾರೋ, ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ನಿಜವಾದ ಸಂತೃಪ್ತಿ.

ಪದ ಕೋಶ

ಧರ್ಮ ಧರ್ಮವೆಂಬುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯತೆ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತಹ, ಅವನ ನೈತಿಕ ಬಾಧ್ಯತೆ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಗೀತೆ ಮತ್ತು ವೇದಗಳ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ಕೇವಲ ಲೋಕ ಲಾಭಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷದ ಅನ್ವಯವಳಿಗಾಗಿ ಧರ್ಮದ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಅಹಂ ಮತ್ತು ಅದರ ಇಷ್ಟಾನಿಷ್ಟಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯ ದ್ವೈಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಜೀವಿಸುವುದೇ ಧರ್ಮದ ಕರೆಯಾಗಿದೆ.

ಭಗವಂತ ಭಗವಾನ್ ಎಂದರೆ, ಆರು ದ್ವೈಕ ಗುಣಗಳಾದ ಪ್ರಭುತ್ವ ಅಧಿಕಾರತ್ವ ಖ್ಯಾತಿ, ಶತ್ರೀ, ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಟಸ್ಥ ಹೊಂದಿರುವ ಒಂದು ಪದವಿ. ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್ ಎಂದರೆ, ‘ಪರಮಗುರು’; ಸಾಕಾರ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನೇ; ಗ್ರಹಣಾಕಾಂಜಿ-ಯಾದ ಸಾಧಕನಿಗೆ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತಿಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಿವೇಕವನ್ನು ದಯವಾಲಿಸುವವನು; ಶ್ರದ್ಧಾಳು ಭಕ್ತರಿಗೆ ಭಗವಂತನಂದರೆ ಪರಮ ಆಶ್ರಯದಾತನು ಹಾಗೂ, ಆಶ್ರೂಸಾಜ್ಞಾರಕ್ಷಾಗಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ದೀವಿಗೆ.

ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸ್ಥಿರವಾದ ವಿವೇಕ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಇರುವುದೋ, ಯಾರು ಸದಾ ಸಮಚಿತ್ತತೆಯಿಂದ ಇರುವನೋ, ಯಾರ ಜಿಂದ್ರಿಯಗಳು ಅವನ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿರುವವೋ, ಯಾರು ಆಸ ಮತ್ತು ಭಯದಿಂದ ಮುಕ್ತನೋ ಹಾಗೂ, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂಖೋಜ ಬಂದಾಗ ತೀರಾ ಹಿಗೆದೇ, ದುಃಖ ಬಂದಾಗ ಹತಾಶನಾಗದೇ ಇರುವನೋ, ಅಂಥವನು ‘ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞ’; ಅಲ್ಲದೇ, ಯಾವನು ತನ್ನ ಆಶ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂತೃಪ್ತನೋ, ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯತೆ, ಆಶ್ರೂಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಕಾಡುವ ಅಪೂರ್ಣತೆಯ ಭಾವನೆ ಯಾವನಿಗೆ ಇಲ್ಲವೋ, ಅವನೇ ‘ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞ’ ಎಂದನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಸೂಚಿ

ಅಂತರಂತ ಇಮೇ ದೇಹ, 10
 ಅರ್ಥಿತ್ವ ಹಾಸಿ ಭೂತಾನಿ, 18
 ಅಜ್ಞಿದ್ವೀರ್ಯದುಂದಾಯ್ದೀರ್ಯಮ, 13
 ಅದ್ದ ಡೇಶ್ವಮಿಮಂ ಧಮ್ಯಂ, 18
 ಅಧ ಚೈನಂ ನಿತ್ಯಜತಂ, 13
 ಅವಾಚ್ವಾದಾಂಶ್ಚ ಬಹೂನ್ಜ, 22
 ಅವಿನಾಶಿ ತು ತದ್ವಿಧಿ 10
 ಅವ್ಯಕ್ತಾರಿನಿ ಭೂತಾನಿ, 13
 ಅವ್ಯಕ್ತಾರ್ಯಯಮಜಿಂವ್ಯೀರ್ಯಯಮ, 13
 ಅಕ್ಷಯಾನಸ್ತಾನೋಚಕ್ಷಂ, 5
 ಅಪ್ರಾಯಮಾಳಮಚಲಪ್ರತಿಷ್ಣಂ, 40
 ಅಶ್ವಯುವವಶ್ಯತಿ ಕ್ಷಿದ್ದೇನ, 18
 ಇಂದಿಯಾಣಂ ಹಿ ಚರಾತಂ, 36
 ಏವಮಾಕ್ಷಾ ಹೃಷಿಕೇಶರ್, 3
 ಹಷಣ ತೇರಭಿತಾ ಸಾಂಭ್ರೀ, 22
 ಹಣ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಸ್ಥಿತಿ ಪಾಧರ, 40
 ಹಣಂ ಭೀಷ್ಯಮಹಂ, 1
 ಕಮರ್ಜಂ ಬುದ್ಧಿರುಕ್ತಾ, 28
 ಕಮರ್ಸ್ಯೇವಾಧಿಕಾರಸ್ಯೇ ಮಾ, 24
 ಕಾಮಾತ್ಮಾಃ ಸ್ವರ್ಗಪರಾ, 24
 ಕಾರ್ವಣ್ಯದೊಂಬೋಽ, 3
 ಕುತಸ್ಸು ಕಶ್ಯಲಮಿದಂ, 1
 ಕ್ರಾಧಾಧ್ವತಿ ಸಂಮೋಹಃ, 36
 ಕ್ಷೇಬ್ಧಂ ಮಾ ಸ್ತಿ ಗಮಃ, 1
 ಗುರುನಪತ್ನಿ ಹಿ, 3
 ಜಾತಸ್ಯ ಹಿ ಧ್ವರ್ಣಾ ಮೃತ್ಯು, 13
 ತಂ ತಧಾ ಕೃಪಯಾವಿಷ್ಣು 1
 ತಮುವಾಚ ಹೃಷಿಕೇಶಃ, 5
 ತಸ್ಯಾದ್ವಸ್ಯ ಮಹಾಬಾಹೋ, 36

ತಾನಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಸಂಯಮ್ಯ, 33
 ತ್ಯಗ್ನಾವಿಷ್ಣಯಾ ವೇದಾ, 24
 ದುಃಪೀಷ್ಣನುದ್ವಿಗ್ರಮನಾಃ, 33
 ದೂರೇಣ ಹೃವರಂ ಕಮರ್, 28
 ದೇಹಿನೋಽಸ್ಯನ್ನಾ ದೇಹೇ, 5
 ದೇಹೀ ನಿತ್ಯಮವಚ್ಯೀರ್ಯಂ, 18
 ಧ್ಯಾಯುತೋ ವಿಷಯಾನ್ವಯಃ, 33
 ನ ಜ್ಯೇಶ್ವಿಧಿಧಃ ಕರೆನ್ನೋ, 3
 ನ ಜಾಯತೇ ಮ್ಯಿ ಯುತೇ ವಾ, 10
 ನ ತ್ಯೇವಾಹಂ ಜಾತು, 5
 ನ ಹಿ ಪ್ರಪಶ್ಯಾಮಿ ಮಮಾಪ, 3
 ನಾಸತೋ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಭಾವೋ, 10
 ನಾಸ್ತಿ ಬುದ್ಧಿರುಕ್ತಸ್ಯ, 36
 ನೇಹಾಭಿಕ್ರಮನಾಶೋಽಸ್ಯ, 22
 ನೈನಂ ಭಿಂದಂತಿ ಶಾಷ್ಟಿ, 13
 ಪ್ರಜಹಾತಿ ಯದಾ ಕಾಮಾನ್ಜ, 28
 ಪ್ರಸಾದೇ ಸರ್ವದಃಖಾನಾಂ, 36
 ಬುದ್ಧಿಯುಕ್ತೋ ಜಹಾತಿಽ, 28
 ಭರೂದ್ರಕಾದುಪರತಂ, 18
 ಭೋಗೇಶ್ವರಯಾಪ್ಯಸಕ್ತಾನಾಂ, 24
 ಮಾತ್ರಾಸ್ಥಾಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಾ ಕೊಂತೇಯ, 5
 ಯ ಏನಂ ವೇತ್ತಿ ಹಂತಾರಂ, 10
 ಯಂ ಹಿ ನ ವೃಥಯಂತೇತೇ, 5
 ಯಃ ಸರ್ವತ್ರಾನಭಿಸ್ಯೇಯ, 33
 ಯತ್ತಾರೋ ಹೃಷಿ ಕೊಂತೇಯ, 33
 ಯದಾ ತೇ ಮೋಹಕಲಿಲಂ, 28
 ಯದಾ ಸಂಹರತೇ ಖಾಯಂ, 33
 ಯದೃಷ್ಯಯಾ ಚೋಪಪನ್ನಂ, 18
 ಯಾ ನಿಶಾ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ, 36

ಯಾಮಿಮಾಂ ಪುಷ್ಟಿತಾ, 22
 ಯಾವಾನಧರ ಉದಪಾನೆ, 24
 ಯೋಗಸ್ಯಃ ಕುರು ಕರ್ಮಾಣ, 24
 ರಾಗದ್ವೇಷವಿಮುಕ್ತ್ಯ, 36
 ವಾಸಾಂಸಿ ಜೀವಾನ ಯಥಾ, 13
 ವಿಷಯ ವಿವರಣೆ, 33
 ವಿಹಾಯ ಕಾರ್ಮಾಸ್ಯಃ ಸರಾ, 40

ವೇದಾವಿನಾಶಿನಂ ನಿತ್ಯಂ, 10
 ವ್ಯವಸಾಯಾಶ್ಚಾ ಬುದ್ಧಿ, 22
 ಶ್ರುತಿವಿಪ್ರತಿಪನ್ನಾ ತೇ, 28
 ಸುಖಿದುಃಖೀ ಸಮೇ ಕೃತಾಂತ, 22
 ಸ್ಥಿತಪ್ರಭ್ರಂಷಾ ಕಾ ಭಾಷಾ, 28
 ಸ್ವಾದಪೂರ್ವಾಂಶಿ ಚಾರೇಕ್ಷಣ್ಯ, 18
 ವರ್ತೋ ವಾ ಪ್ರಾಪ್ತಿಸಿ, 22

DRAFT COPY

DRAFT COPY

ಸ್ವಾಮಿ ನಿಗುಂಜಾನಂದ ಗಿರಿ ಅವರು ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಿಂದೂ(ಸನಾತನ) ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಸಂನ್ಯಾಸಿ (ಜ್ಞಾನಿ-ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧಕರು) ಅಗಿಂದಾಗಿ. ಯೋಗ ಮತ್ತು ವೇದಾಂತದ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಜೀರ್ಣಾರ್ಥಿವ ಅಶ್ವತ್ಥಾಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ, ತರಬೀತಿ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಮುದಿಪಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿಪುಂಗ (ಧರ್ಮಜಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ವೇದಾಂತ ಪಾರಂಗತ) ಆಚಾರ್ಯರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಧಾರ್ತಿಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಪ್ರಸ್ತುತಿ, ಉತ್ತರಾಳಂಡದ ಮುಖಿಕೇಶದಲ್ಲಿನೆಲೆಸಿರುವ ಸ್ವಾಮಿ ನಿಗುಂಜಾನಂದರು, ಹಿಮಾಲಯದ ಕ್ಷೇತ್ರ (ಕ್ಷೇತ್ರ, ನೀರು) ಅಶ್ವತ್ಥಾಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಸಂನ್ಯಾಸ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದರು, ಇದು ಭಾರತದ ಅನೇಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆಚಾರ್ಯರು ಷಡ್-ದರ್ಶನಗಳನ್ನು (ಭಾರತೀಯ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಅರು ಶಾಖೆಗಳು) ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಗೌರಿರಾಸ್ಯಾತ್ಮ ಅಶ್ವತ್ಥಾಳಿಗಿದೆ.

ಹಲನಾರು ವರ್ವಣಗಳ ಅಳವಾದ ಅಧ್ಯಯನ, ಜಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನದ ನಂತರ, ಸ್ವಾಮಿ ನಿಗುಂಜಾನಂದರು ಈಗ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಭಗವದ್ಗೀತೆ ತರಗತಿಗಳು, ಅದರ ಸನಾತನ ಜ್ಞಾನದ ಜ್ಞಾನ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಿ, ಅಳವಡಿಸಿಕಾಳ್ಜಿಪ ವಿಧಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ವೇಷಣೆ ರಸ್ತು ಪ್ರೇರಿಸಿಸುತ್ತವೆ.

ಹಿ ಓಂ ತತ್ತ್ವ ಸತ್ಯ ಇ

DATA

DRAFT COPY

‘గీతా మనములో, భగవద్గీతయింద ఆయ్య శ్రీకాళ ఆధారద మేలే జింకనేగి ప్రేరేషిసువ ప్రశ్నగాళన్న ప్రస్తుతపదిసుక్కదే కాగో ఓదుగరన్న, అదర బోధనగాళన్న ఆళవాగి అధ్యయన మాడలుమక్క అంతరికషాగిసలు ప్రోత్సహిసుక్కదే.

స్వయం-సుధారణే మక్క జీవనదల్లన రూపాంతరద ప్రయాణదల్ల, ఆరంభికరిగాగి మక్క దిశాంధవధియ అభ్యాస మాడువవరిగి, ఈ సంపన్మూలపు మౌల్యయుతవాగిదే.

ఈ పుస్తకపు, ద్వేనందిన జీవనదల్ల ప్రాయిలగికవాగి అన్యాయిసుపుదక్క కాగో స్కూల్‌ఇదాయక టిప్పణిగాళిందిగి, ప్రతి శ్రీకాళద అనువాదగాళన్నా సహ ఒళిందిదే.

సాధకరు, భోతిక ప్రగతి అధివా ఆధ్యాత్మిక బీళవణిగయన్న బయసుక్కిరలి అధివా, భగవంతను యిద్దభమియల్ల హతారేగింద యోధసిగి నిఱిద సందేశద బగ్గ అవలేలాశిసుపుదే ఆగిరబటుదు, వృక్షిక్క వికాసన మక్క స్వయం-సామ్రాజ్యార్థక్క, ఒందు నిర్మితమాగివన్న ఈ పుస్తకపు నిఱిదుక్కదే.